

AREGGEL

Ara 10 fillér

XVII. ÉVFOLYAM
39. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1938 Szeptember 19

Népszavazást követelt a Duce a felvidéki magyarságnak! Végső drámai tanácskozás vasárnap éjszaka Londonban

A pattanásig feszülő izgalomba, amely e verőfényes őszi vasárnapon sötét felhőként borult egész Európára, tiszta és messzire zengő hangon csendült bele a Duce triezsi beszéde. Ez a beszéd világos volt, egyszerű és tiszta, mint a latinitásnak az a szelleme, amely Mussolini minden szavában megtestesül. A népszavazás eszméje, amely tíz nappal ezelőtt a béke mind ellenségének határtalan megdöbbenésére a világ legkomolyabb és legsúlyosabb lapjának, a Timesnek hasábjairól felröppent és amely ma már ellenállhatatlan erővel nyomul minden békeszerető nép tudatának homlokterébe, a Duce triezsi beszédéből úgy harsogott bele a világba, mint az arkangyal harsonája, amely húszéves tetszhalotti senyvedésből ébreszti új életre az eltemetett, elnyomott, sajnálgatott nemzetiségek millióit. A bátorság és a történelmi felelősség, amely e beszédből sugárzik, örök hálára kötelezi Európa minden nemzetét Olaszország és az olasz nemzet vezére iránt, aki ma önmagát szinte felülmulva olyan történelmi magasságba lendült, amely eddig az emberiség leghivatottabb vezetőinek volt a kiváltsága. Ez a beszéd, amely szerves folytatása a Popolo d'Italia döntő erejű cikkének, hivatva van a ködöt és bizonytalanságot, amely a nyugati államok közvéleményét borítja, eloszlatni és meggyorsítani annak a válságnak a megoldását, amely a Versaillesben összetákoltt középeurópai rendszert alapjaiban és úgy rendítette meg, hogy annak további fenntartása még egész Európa rombadöntésével sem lehetséges.

Plebiscit! Népszavazás!

minden nemzetiség részére, amelyet

akarata ellenére kényszerítettek egy mozaik-állam mesterséges és gyatra szerkezetébe — ez az egyetlen kivétel út abból a szörnyű útvesztőből, amelybe Európa sodródott. Mi, magyarok, kimondhatatlan hálával tartozunk a Ducenak a nyíltságért, az őszinteségért és a meleg barátságért, amellyel e drámai pillanatban a magyar igazság mellett sikraszállott. Az ő triezsi szava, ha lehet még szorosabbra fűzte a kapcsolatokat, amelyek több, mint egy évtizede a magyar és olasz nemzet között fennállanak. Soha, soha nem feledjük el, hogy újból az európai nemzetek emlékezetébe idézte a szörnyű igazságtalanságot, amelyet húsz év előtt rajtunk elkövettek, soha, soha nem feledjük el, hogy a Duce volt az első, aki szavát mellettünk felémelte, soha, soha nem feledjük el azt a nagy történelmi szolgálatot, amelyet nekünk ma tett! Messze távlatokba tekintő államférfiúi bölcsesség megnyilatkozása volt az a rendkívül plasztikus hármastagozása a válság középpontjában álló kérdésnek, amellyel a Duce a kibontakozás egyetlen békés és megnyugtató lehetősége, a népszavazás mellett, a további fejlemények alakulását felvázolta. Nincs lelkiismeretes, a kockánforgó nagy veszedelmeket felismerő államférfiú Európában, aki ne adna igazat a Ducenak abban, hogyha a népszavazás gondolatát nem lehet diadalra vinni, akkor egyetlen megoldás lehetséges és pedig a fegyveres viszály elszigetelése, lokalizálása, mert lehetetlen a cseh állam fennmaradása kedvéért Európát háborúba kergeni. Bűnhődjenek egyedül azok, akik húsz év előtt nagyvási hőbortjukban ennek a mai vizálynak a magvát elvetették!

Túl az elragadt magyar Kárpá-

tok gerincén, a nagy szarmata síkon a lengyel közvélemény imponáló egyhangúsággal foglalt állást a népszavazás és a nemzeti önrendelkezés eszméje mellett. A lengyel sajtó és a lengyel közvélemény azonban nem csupán rideg önzéssel az elszakított lengyel kisebbségnek az anyaországhoz való visszaszolgáltatását követeli, de a lengyel kormány hivatott szócsövén keresztül, a Gazeita Polska hasábjain a Csehszlovákia bekényszerített egymillió magyar számára követeli az önrendelkezési jogot. Az a mély százados barátság, amely a lengyel népet a történelem minden viszontagságán keresztül a magyar nemzethez fűzi, ezzel a mai nyomatékos állásfoglalással még szorosabbra kovácsolódott és azt a megnyugtató biztonságot ébreszti a magyar lelkekben, hogy bármi történjen, a baráti Lengyelországot mindig mellettünk találjuk.

Londonban

ma folyt le az angol kabinet belső négyes bizottságának tanácskozása Daladier francia miniszterelnökkel és Bonnet külügyminiszterrel. A tanácskozás eredményét nem ismerjük, de az angol és francia sajtó cikkeiből és jelentéseiből halvány, de egyre jobban erősödő körvonalakban kibontakozik az a megoldási terv, amelyet az angol kabinet a szombati hosszú, több mint tízórás tanácskozáson kidolgozott. Ez a terv nem lehet más, mint igazságtétel és a húsz évvel ezelőtt elkövetett bűnök jóvátétele. Az angol közvéleményben a népszavazás és az önrendelkezés eszméje ellenállhatatlan erővel nyomul előre, egyre szélesebb körben terjed a tudat, hogy kimondhatatlan bűn volna Európát a csehek kedvéért rombadönteni és ha egye-

bet nem, annyit elért az angol kormány a mai tanácskozáson, hogy Daladier miniszterelnök negyvennyolc óra múlva a rajnamenti Godesbergben találkozik a tanácskozással mellett Hitlerrel.

Párizsból

befutó hírek szintén azt bizonyítják, hogy a hazugságok ködfelhőjét áttörte az igazság sugara és a francia nép nem hajlandó rombadönteni a cseh kedvéért. A legelőkelőbb és legjózanabb francia lap, a Figaro ma már nyíltan a népszavazást követeli. Párizsban ma negyven ezer francia frontarcos követelte a békét, meglett férfiak és családapák, akik végigharcolták a világháborút és akik lángoló haraggal fordulnak a bajkeverők ellen, akik a flandriai és verduni pokol szörnyűségeit igyekeznek újból Franciaországra zúdítani.

És Csehszlovákia?

A cseh kormány nem csak a német, de a magyar és lengyel határ mellett is felvonultatta hadseregét és tüzelésre készen áll olyan országokkal szemben, amelyeknek békeszeretetéhez soha kétség nem férhetett! A béke ügyének és a cseh népek ennél rosszabb szolgálatot Benes és Hodza nem tehetett. Amíg egyre szűkebbre szorul a kör, amely a cseh tüzfészket a békeszerető Európától elszigeteli, addig a nyugati közvélemény, a francia és angol tömegek, egyre jobban elfordulnak a csehtől és egyre gyengül az a rokonszenv, amelyet egy pokolian ügyes propaganda a csehek javára a nyugati demokráciák körében felbresztett.

A magyar közvélemény

igazságába vetett rendületlen hit-

tel, nyugodtan és békésen szemléli az események viharos sodrát. A magyarság szava méltóságosan és nemesen szólalt meg a felvidéki Egyesült Magyar Párt kiáltványában, amelynek lényege és magva, hogy a csehszlovákiai magyar népcsoport önmaga kívánja kezébe venni sorsának intézését. Lángoló tiltakozás ez a kiáltvány az ön-

rendelkezési jogon húsz évvel elkövetett erőszak ellen, egy ezeréves nemzet politikai öntudata csendül ki a kiáltvány minden sorából s az a tiszta emberiség, amely a magyar politikát mindig jellemezte és amely ma is azért küzd, hogy a nagy világháború rojtaiban a valódi egyenlőség és érdekközösség szellemében, új igazságos elrendezéssel

építsük fel egy jobb jövőre bástyáit. A cseh kormány statáriumot rendelt azok ellen, akik igazságot követelnek, de vége már az időnek, amikor szuronyokkal és gépfegyverekkel lehetett békés embe- rek akarata ellen államot alapítani. Az eltemetett felvidéki magyarság döngeti a koporsó fedelét és ez a koporsó lassan nyílik!

A többiek el kell különíteni. A világ végül majd nem is a mi szigorunkat, mint inkább nagylelkűségünket fogja bámulni, ha csak a határon túl vagy a határon innen élő zsidók — főképpen pedig azok hivatlan prókátorai — nem kényszerítenek arra, hogy gyökeresen megváltoztassuk magatartásunkat.

Beszéde végén a Duce ismét a triesztiiekhez szólt. Hangoztatta, hogy a kormányzat mindent megtesz, hogy fejlessze ezt a várost, amely második legnagyobb empórium a Olaszországnak.

— Munkát adunk — mondotta — gyáraknak és hajógyáraknak, amelyek világhírnévként örvendenek. Minthogy azonban számunkra, fasiszták számára, mindennél fontosabb a szellemi erő, megvalósítom azt, ami a város százados vágya volt: a teljes trieszti egyetem.

— Trieszti férfiak és nők! Azok után, amiket elmondtam, lehet-e köztetek csak egyetlenegy is, akinek olasz vér folyik az ereiben, aki akár csak egy pillanatig is kételkedhetik a város jövőjében és erejében? Ne higgyétek, hogy Róma, mivel távol van, nincs itt is jelen. Róma itt van, itt van a ti halmainatok és tengereitek, Róma itt volt már az elmúlt évszázadokban és itt lesz a következő évszázadokban is.

A Duce beszédét a százezres tömeg egységes éljenzéssel és szünni nem akaró lelkesedéssel fogadta.

Mussolini: „Népszavazást!”

Trieszt, szeptember 18.

Mussolini miniszterelnök vasárnap délelőtt negyed 11 óra után érkezett ragyogó napsütéses időben a trieszti kikötőbe, a Canicia Nera torpedóromboló fedélzetén. A Ducét a kikötőben

kétszáz ezer főnyi tömeg fogadta,

amely a tengerparton, valamint a szomszédos tereken és utcákon helyezkedett el. A Duce a kikötőből az Olasz Egység térre vonult, ahol a házassági vállalatok hatalmas palotái állnak és itt egy magas emelvényről százezres tömegek előtt mondta el nagy érdeklődéssel várt beszédét.

— Trieszti férfiak és nők! — kezdte beszédét a Duce — már negyedizben van alkalmam hozzátok beszélni. Először 1918-ban a nagy győzelem után, majd 1920-ban és 1921-ben, amikor egy közepes békéből származó kérdések zaklatták kedélyeinket, miközben első szervezeteink megtisztították a várost a régi kormányzati rendszer maradványaitól. Most, amikor hosszú évek után ismét visszatértek hozzátok, az első pillantás után is méltányolnom kell azt a haladást, amelyet a mi Triesztünk tett. Nem azért jöttem ide, hogy megjavítsam a kedélyállapotokat, mint egyes Alpokon túli firkászok ostoba módon írták. Erre nektek nincs szükségtek, mert a ti

— Vannak pillanatok a népek életében, amikor a vezéreknek nem szabad elhárítani maguktól a felelősséget, hanem azt teljes mértékben vállalniuk kell. Amit most mondok nektek, azt nemesak a római-berlini tengely politikája diktálja, amelynek igazolását a történelem adja és nemcsak azok a

baráti érzelmek, amelyek minket a magyarok, a lengyelek és a másodszámú mozaikállam többi nemzetisége iránt

eltöltöttek. Amit most mondok, azt egy magasabb lelkiismeret diktálja, amely nem is annyira olasz, mint inkább európai lelkiismeret. Amikor a történelem által felvetett kérdések bonyolult és kuszált állapotba kerülnek, az egyetlen egyszerű, észszerű és gyökeres megoldás az, amit mi fasiszták úgy nevezünk, hogy totális megoldás.

Abban a kérdésben, amely jelenleg Európát felkavarja, a megoldás csak egy lehet:

népszavazások!

Népszavazás minden nemzetiség számára, amely azt kívánja és amelyet arra kényszerítettek, hogy abban az államban éljen, amely a nagy Csehszlovákia lett volna s amely most kimutatta, hogy szervi hibában szenved.

De vannak pillanatok, amikor az események a lavina szédületes sebességével rohannak. Ilyenkor, ha el akarjuk kerülni a zürzavart és a bonyodalmakat,

gyorsan kell cselekedni.

A gyors cselekvés szükségét érezte az angol miniszterelnök is, amikor mint a »béke repülő hirnöke« Londonból Münchenbe utazott.

— Minden késelelem, amely hátráltathatja a megoldást, végzetes összeütközéshez vezethet. Az előbb említett megoldás Moszkva ellenkezése dacára is áthatotta már az európai népek szívét. Mi azt kívánjuk, hogy ezekben

az utolsó órákban sikerüljön megtalálni a békés megoldást.

Ha azonban ez nem volna lehetséges, akkor azt kívánjuk, hogy az esetleges viszályt szigeteljük el. Ha pedig ez nem így történne és Prága mellett és Prága ellen egyetemes jellegű viszály törne ki, akkor tudja meg mindenki, hogy Olaszország már válaszolt, hogy ebben az esetben hová áll!

A Duce beszéde második felében

a faji kérdésről

szólt, amely — mint mondotta — ma a legégetőbb belpolitikai kérdése

kedélyállapototok mindig kitűnő, de jöttem azért, hogy az olasz nép előtt aláhúzzam a ti városotok érdemeit és érzelmeit, mert

Trieszt neve minden olasz embernek a szívében fekszik,

jöttem azért, hogy lássam, mit végeztek, milyen gyorsan haladtatok előre a kitűzött cél felé s jöttem, hogy meglátogassalak titeket és beszéljek hozzátok.

Mussolini ezután Trieszt történetének egyes fontosabb eseményeire utalt s hangsúlyozta, hogy a háború után Trieszt politikailag egyesült Olaszországgal, mert lelkileg már régen egy volt azzal. A város »Hinterlandja« azonban darabokra szakadt és Triesztnak új hűvvel, de a régi kezdeményező szellemmel és a régi hagyományok alapján kellett újból munkához látnia.

— Amit húsz év alatt végeztek, — folytatta a Duce — azt az olaszok és a külföldiek egyaránt bámulják. Húsz év után, 1938-ban újabb sorsdöntő esemény következett be. Ezzel senki sem szállt szembe, mert milliók és milliók akarták. De Trieszt ennek következtében ismét új helyzetbe került. A város ezzel a helyzettel kész szembenézni.

Trieszt bizik a maga erejében és nem hátrál meg semmi nehézség előtt.

meskedtünk, megvetésünket és szánalmunkat érdemlik. A faji kérdés csak azok számára jött váratlanul, akik hosszú álomból ébredtek fel. Ez a kérdés a birodalom meghódításából folyik, mert a birodalmakat a népek fegyverrel hódítják meg, de tekintélyükkel tartják meg, tekintélyhez pedig faji öntudatra van szükség. A zsidókérdés csak egyik vonatkozása a faji kérdésnek. A világ zsidósága tizenhat éven át engesztelhetetlen ellensége volt a fasiszmusnak. Ennek ellenére

azokkal az olasz állampolgárságú zsidókkal szemben, akiknek elvitathatatlan katonai vagy polgári érdemeik vannak, megértésről és igazságérzetről teszünk tanuságot.

Már Párizsban is igazságot követelnek Magyarországnak és Lengyelországnak!

Párizs, szeptember 18.

(A Magyar Távirati Iroda jelentése.) A francia sajtó egyre élénkebb figyelmet szentel

a csehországi magyar és lengyel kisebbségek követeléseinek is.

A Paris Soir a magyar és a lengyel kisebbség állásfoglalásáról megállapítja, hogy Csehszlovákiát teljes felbomlás fenyegeti.

A Liberté utal arra, hogy a magyar és a lengyel kisebbség önröndelkezési jogára vonatkozó követeléseket olasz hivatalos körök helyeslik.

A Petit Bleu emlékeztet arra, hogy Csehszlovákiában 150.000 főnyi lengyel és 750.000 főnyi magyar kisebbség él. Méltányos, célszerű, logikus és észszerű volna

a magyar és a lengyel határo-

kat is e néprajzi adatok alapján kiigazítani.

Magyarországgal méltánytalanul bántunk el — írja a lap — és valahányszor ez az ország közeledni akart hozzánk,

módszeresen elzárkóztunk előle.

Most alkalom kínálkozik arra, hogy olyan kezdeményezést ragadjunk magunkhoz, amely igazságot szolgáltat Lengyelországnak és Magyarországnak.

A Figaro hangoztatja, hogy a jelenlegi statusquo alapján Csehszlovákia nem tartható fenn és a háború után mestersegesen létrehozott alakulatot revízió alá kell venni.

Az ilyen módosítás nem áll precedens nélkül a történelemben. Az 1815. évi békekötés után tizenöt évvel Hollandia önként hajtott végre hasonló határmódosítást. A realitásnak és az igazságosságnak győzedelmeskednie kell, mert csak így lehet az egyensúlyt fenntartani. A nagyhatalmi Németország szavát nem lehet figyelmen kívül hagyni!

Mély szomorúsággal jelentjük, hogy felejthetetlen jó testvérünk,

Takács Jenő

a Goldzieher Géza Papírkereskedelmi Rt. igazgatója és igazgatósági tagja,

e hó 17-én éjjel, rövid szenvedés után elhunyt.

A megboldogult hült tetemét e hó 20-án, kedden déli 12 órakor fogjuk a rákoskeresztúri izr. temető halottfaházából örök nyugalomra helyezni.

Takács Zoltán, Keleti Gézáné Etelka, Gerő Béláné Aranka testvérei, továbbá sógorai és sógoronője, valamint hosszú évek óta házvezetőnője és odaadó hűséges gondozója, Takács Róza,

Nyugodjék békében!

Részvéltáogatások szíves mellőzését kérjük!

Pál Arnold és felesége, Paul Pálné és férje, mint gyermekei, valamint unokái és dédunokája nevében is fájdalmas szívvel jelentik, hogy szeretett Édesatyjuk, apósuk, a drága Nagyapa és dédnagyapa.

Pollatschek Jakab úr

becsületes munkában eltöltött tiszta nemes életét 86. évében befejezte.

Drága halottunkat e hó 19-én, hétfőn délután 4 órakor a rákoskeresztúri temetőben helyezük örök nyugalomra.

Részvéltáogatások mellőzését kérjük.

Chamberlain és Daladier vasárnapi tárgyalásai nyomán Angliában és Franciaországban is hajlanak a népszavazás felé!

London, szeptember 18. (A Reggel londoni tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap reggel kilenc órakor nagy francia repülőgép jelent meg a Croydon repülőtér felett. Ez hozta Londonba Daladier francia miniszterelnököt, Bonnet külügyminisztert és kíséretüket: Genérieret, Daladier személyi irodájának vezetőjét, Légeret, a külügyminisztérium állandó államtitkárát, Jules Henoit-t, Bonnet kabinetfőnökét, Rochat külügyminisztériumi osztályfőnököt és Keysert, aki a küldöttség titkáráként működik. Az angol közvélemény a szó szoros értelmében

lélekzetvisszafojtva

várta a francia államférfiakat! Reggel zuhogott az eső, de így is rengetegen jelentek meg a repülőtérre. A 80 perces légi út után kiszállt francia politikusokat, maga Chamberlain miniszterelnök fogadta. Amidőn kezét rázták, Daladier angolul ezt mondta:

— Az ön németországi útja, miniszterelnök úr, esodálatraméltó cselekedet és nagy emberi gesztus volt!

Chamberlain rövid, barátságos beszéddel üdvözölte a francia urakat. Daladier, Bonnet és kíséretük először a francia nagykövetségre hajtottak, itt megreggeliztek, majd

pontosan 11 órakor megérkeztek a Downing Street 10 alá,

a brit miniszterelnökség épületébe. Amerre elhajtottak, lelkes tömeg ünnepelte a franciákat. Az első tanácskozás az angol és a francia államférfiak között két és fél óra hosszat tartott.

A megbeszélést fél kettőkor félbeszakították és tizenöt óra huszonöt percre folytatták. A közbelső időben a francia miniszterek és munkatársaik

Chamberlain miniszterelnök vendégei voltak a Carlton hotelben.

Az első angol-francia megbeszélés után mérvadó helyen hangoztatják, hogy mindkét részről

a legszigorúbb titoktartásra

kötelezték magukat. A megbeszélésen a két miniszterelnökön és külügyminiszteren és a küldöttség említett tagjain kívül részt vett Hoare belügyminiszter, Simon pénzügyminiszter és Vansittart, az angol kormány első diplomáciai tanácsadója. Francia részről a tolmács és a jegyzőkönyvvezető fontos feladatát De Margerin, a londoni nagykövetség tanácsosa végezte. A megbeszélések iránti óriási érdeklődést az is mutatja, hogy

az angol rádióállomások ezúttal vasárnap, napközben is adtak híreket.

Rendes körülmények között vasárnap szünetel a rádióban a hírszolgálat. Igen részletesen beszámoltak Mussolini triezsi beszédéről. Mialatt a Downing Streeten a miniszterek tárgyaltak, a közeli Trafalgar Squareon

a baloldali szervezetek nagy tüntetést és gyűlést rendeztek Csehszlovákia mellett.

A szónokok a népszavazás terve ellen beszéltek és hangoztatták, hogy meg kell alakítani az angol-francia-szovjetországi szövetségi frontot a cseh függetlenség védelmére.

Daladier és Ciano elmegy Godesbergbe!

Az angol és a francia államférfiak félnegy után folytatták a tárgyalásokat. A francia nagykövetség egyik

beavatott diplomatája szerint most már

bizonyosra vehető, hogy Daladier elmegy a godesbergi találkozóra. Valószínűnek tartják, hogy ily módon csakugyan négyhatalmi értekezletre kerül a sor, mert Musolini is elküldi Ciano grófot.

Ennek Angliában a közvélemény és a sajtó mérhetetlen jelentőséget tulajdonít. Általában egyre jobban előtérbe nyomul a vasárnapi lapok cikkeiben, kommentárjaiban és a londoni közvélemény hangulatában

a népszavazás gondolata.

Biztosra veszik, hogy még a héten, valószínűleg esütörtökön, összehívják az angol parlamentet, hogy végző fokon maga a népképviselőt döntőn Anglia szerepéről és útjáról. A vasárnapi lapok egyik szenzációja az a hír, hogy

Hitler állítólag három fontos követelést juttatott el Chamberlainhez.

A három követelés — az angol lapok szerint — a következőképpen hangzik:

1. Népszavazás mindazokon a területeken, ahol a német lakosság arányszáma meghaladja az 50 százalékot.
2. Kantonális berendezés a többi vegyeslakosságú területen.
3. A népszavazás befejezése után Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország garantálja az új Csehszlovákia határait.

Meg kell állapítani, hogy ez

a terv nagyon sok hasonlóságot mutat Chamberlain szombati pontjaival

és ezért az angol közvéleményben nem keltett rossz benyomást! Általában azt hiszik, hogy Anglia és Franciaország hajlik a népszavazásos megoldás felé, hogy a háborút elkerülje. Nagyon meglehetően ezt a megoldási lehetőséget a csehek magartatása. A londoni lapok ma is

közik a cseh sajtónak azt a visszatérő kifejezést, hogy

fegyverrel védelmezik meg a mai Csehszlovákia minden négyzetkilométerét.

Londonban úgy látják, hogy a csehek még mindig bíznak a francia-cseh és a szovjetországi szerződésben, viszont a mai Downing Streeti tárgyalások után

csökkent annak bizonyossága, hogy a franciák fegyverrel segítik a cseheket.

A két nagy nyugati demokrácia nem zárkózik el a népszavazás megtartása előtt. A helyzetet igen érdekesen jellemezte A Reggel munkatársa előtt vasárnap este az angol külügyminisztérium egy magasrangú tisztviselője, aki szellemes hasonlattal a kérdés elevevére tapintott:

— A kérdés ma ez:

amputálás, vagy operáció?

— mondotta. — Arról van szó, hogy meg lehet-e gyógyítani a beteg helyzetet azzal, hogy amputálják Csehszlovákia egyes részeit, vagy pedig

nagy operációra: háborúra

van szükség. Úgy látszik, hogy a nyugati nagyhatalmak az amputálás mellett döntenek, viszont a beteg: a csehszlovák köztársaság nem fogadja meg orvosainak tanácsát... Az operáció kimenetelét pedig ma még senki sem tudhatja...

Este háromnegyed nyolckor az angol és francia államférfiak újból félbeszakították a tárgyalást, majd fél tízkor harmadik megbeszélésre ültek össze Chamberlain miniszterelnök dolgozószobájában.

A beavatott körök szerint nem valószínű, hogy a francia miniszterek a hétfőre virradó éjszaka elulazzanak Londonból.

Az angol kormány hétfő délutánra rendkívüli minisztertanácsot hívott össze.

Mikes György

Vasárnap tüntetés volt az olasz, a német és lengyel követségek előtt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este felé nagy tömeg özlött, szinte ugyanabban az időben,

a budapesti olasz és német követségek felé.

Formaruhás fiatal emberek, egyetemi hallgatók, különböző egyesületek tagjai, majd minden rendű és rangú sokaság. A két követség előtt fölhangzott az éljenriadalom. Az Esterházy utcában, az olasz királyi követség

A legkiválóbb

GYAPJÚSZÖVET SELYEM ÉS JERSEY

saison divatkülönlegességek cégünk hírneves, kitűnő minőségei a legújabb divatszínekben beérkeztek.

Félszázados cégünk tekintélye biztosítéka mindenkori az anyagok kiválóságának és megbízhatóságának.

Célszerű és olcsó belföldi divatkelmék is dús választékban állanak rendelkezésre

Speciális újdonságainkat minden érdeklődőnek készséggel mutatjuk be.

BRAMMER ÖDÖN

női és férfi divatkelmeház

IV., Petőfi Sándor ucca 20.

előtt fölhangzott a Himnusz, majd a tömeg rendben szétszórt. Az Uri utcában, a német követség előtt tíz-tizenkét percig tartott az ováció, amelynek befejeztével a tömeg itt is a magyar Himnusz énekelt. A sokaság ezután a lengyel követség elé vonult és itt is szimpátia-tüntetést rendezett.

Egyébként, Mussolini beszéde után, amelyet nagy tömegek hallgattak rádió, egymás után adták föl

az üdvözlő táviratokat a Duce címére:

a Frontharcos Szövetség, a Revíziós Liga, a HONSZ, különböző társadalmi egyesületek és számos magánember is. A rendőrség riadóautókon kísérte a felvonulót, majd oszladozó tömeget, de beavatkozására egyáltalán nem volt szükség.

— Három halálos áldozata van a pénteki esőzésnek. Győről jelenti A Reggel tudósítója: Dobos István gazdálkodó még pénteken lovas kocsi-jával három gyermeket vitt Győr felé. Sári Pál 5 éves, Imre 7 éves és Ferenc 9 éves győri kisfiúkat. Ut közben érte őket utól a vihar. Az emelkedésekről lezuduló viztömeg a kocsit fölborította, árokba fordította. Dobos István, Sári Pál és Sári Imre, kiket szombaton este találtak meg, megfulladtak, a 9 éves Ferencet pedig súlyos állapotban szállították a győri kórházba.

szürke fátyol-

lerontja a haj szépségét.

Alkalmatlan mosószerek használatától mézszappan képződik, mely elrabolja hajának fényét: alkálitompává teszi. Csak szappanmentes ápolásnál érvényesül a haj természetes szépsége. A haj fényes, könnyen fésülhető lesz, hullámossága tartós marad.

ELIDA SHAMPOO

KAMILLOFLOR

32

BRUNETAFLO

SZŐKE HAJNAK

SÖTÉT HAJNAK

„A cseh-német konfliktusok rendezése nem lehet új konfliktusok forrása...”

— mondotta vasárnap rádióbeszédében

Hodza miniszterelnök

Csehszlovákia ellenzi a népszavazást!

Prága, szeptember 18.

Hodza miniszterelnök vasárnap a következő rádióbeszédet intézte a cseh néphez:

— Érezzük mindannyian, hogy a napokban újkor történelmünk legdrágább időszakát éljük.

Középpontja lettünk egy válságnak, amely végigremeg egész Európán. A béke újból veszélyben forog, veszedelmesebben, mint a közelmúltban bármikor is.

Sohasem volt szükség döntéseink során a szellem és a szív akkora erejére, mint most, hiszen nemcsak a békéről van szó. A mai küzdelem többi résztvevővel összehasonlítva, számunkra többről van szó: a nép és az egész köztársaság méltóságát és jövőjétől.

Egész történelmünket áthatja az a törekvés, amely a nemzetünk és a német birodalmi nemzet közötti kapcsolatok rendezésére irányul.

Ez a megoldatlan feladat most egész sorsszerűségével állott elébünk. Egész sorsszerűségével azért, mert az össz-német nemzet mozgalma és még inkább nemzeti mozgalmassága a legutóbbi években és a legutóbbi hónapokban tetőfokához közeledett. Ezért történelmi felelősségünk volt és ma is az, hogy

mindent megtegyünk a cseh-német viszony legeredményesebb megoldása érdekében

magának az államnak és a németeknek az életérdekei szempontjából egyaránt. Ugyazolyan egész Európa ismeri e nemzetiségi rendezésre irányuló törekvéseinek lefolyását. Nehéz tárgyalások után éppen a minap olyan messzire jutottunk, hogy megtalálhattuk az alapot, amit mindkét fél a megengedésre alkalmas előfeltételnek tekintett. De éppen ennél a kedvezőnek látszó pontnál állott be a drámai fordulat. Eppen akkor, amikor nyilvánvaló volt, hogy a tárgyalások célra vezethetnek, elhagyták a fejlődés útját és

zendülés robbant ki.

A köztársaság kormánya ellen külföldön az egyetértés megnyilatkozásai mellett a szemrehányások árja is hullámokat vetett azért, mert a kormány a zendülőkkel minden eréllyel szembe szállt. Visszautasított minden ilyesfajta szemrehányást, mert közbe kellett lépnie azokban a nagy pillanatokban, amidőn az állam tekintélye fergott kockán és amidőn arról volt szó, hogy az állam teljesítsé kötelességét a személyes biztonság és a jogrend védelmében. Némely oldalról elutasítón bíralták

a statárium

kibírdetését, holott ennek a szigorú intézkedésnek volt köszönhető, hogy sikerült gátat vetni a legrosszabbnak.

— A köztársaság kormánya tudatában volt annak, hogy a liberalizmust jóval meghaladó nemzetiségi politikánk ellenére sok regionális és nemzetiségi kapcsolataink még nem nyert elrendezést. Ebből a felismerésből született meg a kormányakciók egész sora és a köztársaság elnöke nem habozott teljes szívvel és személyi tekintélyével e feladatok mélyreható megoldása mellé állni. Megindítottuk tehát a nemzetiségi elrendezés politikáját. De a huszadik évforduló küszöbén árnyékként kíséri és üldözi köztársaságunkat az intrika. Elénken emlékszünk arra, hogy egy pillanatra

eltévelyedett a szlovákok egy része is.

Kevés kivételtől eltekintve a kárpátalji lakosság nem tántorodott meg.

A cseh-német kapcsolatok rendezése nem lehet új konfliktusok forrása,

sem pedig olyan gát, amely azután lélektanilag lehetlenné tenné a nemzetek jövődő együttműködését Európának éppen ezen a területén, ahol e nemzetek békeszerető és építő együttműködésén nyugszik a nemzetek békéje, haladása és boldogsága.

Az úgynevezett népszavazás egyáltalán nem hozhatja meg azt a megoldást, amely e nagy célnak megfelelne.

Ebben egyetértünk nemcsak miund azok, akik idehaza viselik a felelősséget, hanem a nemzetiségileg és területileg annyira bonyolult csehszlovák és közép-európai viszonyok tárgyilagosszakértői is. Ott, ahol a népszavazások a nemzetiségi szabályozás ügyét szolgálhatták, végrehajtást nyertek. Ha a népszavazás alkalmas út lett volna a nemzetiségi viszonyok szabályozásához Csehszlovákia szempontjából is, akkor ez üdvös eszköz lett volna a békeértekezlet kezében.

A csehszlovákiai népszavazás tehát elfogadhatatlan.

nemcsak az állam szubjektív szempontjából, hanem objektíve már azért is, mert egész sor hasonló problémát vetne fel. Csehszlovákia kész folytatni munkáját a béke érdekében a mai feszült légkörben is. A kormány a lehátározottabban védelmezve az állam teljes integritását,

semmit sem változtat eddigi po-

A francia közvélemény háborúellenes!

Párizs, szeptember 18.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) A párizsi diplomaták és kormánykörök vasárnap még lázasabban dolgoztak, mint a hétköznapiak. A súlypont azért persze Londonban volt, ahonnan a külügyminisztérium telefonon kapja a legújabb híreket, de persze a sajtóval egyelőre nem közlik a megbeszélések eredményét.

A francia sajtó, noha előkészíti a közvéleményt a szükséges engedelményekre, nagy körültekintéssel és óvatossággal ír.

Látszik, hogy magas helyről figyelmeztették erre... Franciaország hajlandó a legmesszebbre menni az engedményekben, de nem fog belemenni olyan rendezésbe, amely nagyhatalmi pozícióját fenyegetné vagy megdöntené. Vasárnap négyven ezer frontárcos tartott gyűlést Párizsban és feliratot intézett a kormányhoz, amelyben azt kérik, hogy a problémákat mindenestre békés úton rendezzék.

A francia közvélemény háborúellenes!

A sajtó nagy része ugyancsak ilyen értelemben ír, kevés az olyan lap, amely fegyveres akcióra szólítana fel a kormányt. Daladier és Bonnet valószínűleg hétfőn visszatérnek Párizsba és a kabinet elé terjesztik, mit beszéltek meg Londonban. Mussolini beszédéről az Intransigeant azt

írják,

amely a nemzetiségekkel, nevezetesen pedig a szudétánemetekkel való megengedést célozza és amely legutóbbi javaslatainak alapján nyugszik.

A kormánynak ehhez ma nincs szüksége. Henlein és a többi menekültek közreműködésére, mert az itteni események és a lázadás kudarcja a legjobban bizonyítják, hogy a szudétánemetek tömege a kormány mögé áll és a szudétánemetek nagy többsége a megengedést és a nemzetiségi békét óhajtja. A kormány nem fog bosszualló vagy üldözési politikát folytatni. Gondoskodni kell azonban a törvények tiszteletbentartásáról, a nyugalomról és rendről. A nyugalom és rend dolgában nem tettünk engedményeket, mert csak nyugalomban és békében biztosítható a teljes és észszerű megengedés.

— A Tótföldön és Kárpátalján ma további lépéseket lehet és kell tenni abban az irányban, hogy a törvényes kötelek mellett a tótföldi és kárpátaljai testvéreink belső elégedettségének erkölcsi biztosítéka szintén hozzájáruljon a köztársaság felvirágoztatásához.

— Nagy történelmi próba elé kerültünk. Tudatában vagyunk annak, hogy

az a próba, amely elé a köztársaság került, nehéz próba

és hogy napról napra nőnek az áldozatkészséggel és erőnkkel szemben támasztott igények. Az évszázadok megtanítottak bennünket arra, hogy nincs joga a békéről álmodozni annak, aki nem képes a harcra. Ezért a jövődő napok felé is olyan emberek nyugodt tekintetével haladunk, akik megvédik magukat, történelmi bármilyen is, mert hívek önmagukhoz.

írja, hogy

Mussolini nem egy népszavazásról, hanem több népszavazásról beszél, tehát a szudétákat, magyarokat, ukránokat és lengyeleket is le akarja szavaztatni, ami azt jelenti, hogy Csehszlovákiáról öt millió lakost fognak lekapesolni.

A Le Temps azt írja, hogy Mussolini tulajdonképpen három megoldást lát lehetségesnek, az egyik a békés megoldás, a másik egy lokális konfliktus, amelynek során Olaszország, Franciaország és Anglia semleges maradna, végül harmadszor olyan megoldást, amely általános európai háborúra vezetne és ebben az esetben Olaszország Németországgal volna szolidáris. Itt mégis az a vélemény, hogy ha általános háborúra kerülne a sor, Olaszország semleges maradna egy ideig.

Andersen György

— T. előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai befizetőlapot mellékelünk azon előfizetőink lappeldányaihoz, akiknek az elő izetése szeptember 15-én lejárt. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellő időben küldjék be, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen. A Reggel előfizetési ára egész évre 5 P, felévre 2.50 P.

A REGGEL kiadóhivatala.

„Itt a békeszerződések revíziójának ideje!”

— mondotta nagy beszédében Eckhardt Mezőberényben

Mezőberény, szeptember 18.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Vasárnap nagygyűlést tartott Mezőberényben a független kisgazdapárt békésvármegyei szervezete. A nyíltasok rendezésével próbálkoztak, de a esendőség eltávolította őket. A gyűlést Bartolf József helyi elnök nyitotta meg. Ezután Eckhardt Tibor mondott háromnegyed óráig tartó nagy beszédet.

— Nehéz időkben, válságos napokban jöttünk el ide — kezdte szavait — és éppen ezért ne kívánják ma tőlem, hogy pártpolitikáról beszéljek.

Ilyenkor nem pártpolitikát kell csinálni, hanem a nemzet legfőbb érdekeit helyesen szolgálni.

Kijelentette ezután, hogy csak külpolitikáról fog beszélni. Azt a helyzetet, amelyben az egész Dunavölgye él, a volt osztrák-magyar monarchia területe, a békeszerződések teremtették. Ez a békeszerződések által teremtett helyzet tarthatatlanná vált!

Bebizonyult, hogy a germán és orosz erők között egyensúlyt tartani csak dunavölgyi együttműködéssel lehet. Mindig veszély fenyegeti az európai békét, ha a Duna völgye nem tudja a maga erejéből élni a maga életét.

— Akár német, akár orosz oldalról történhetnek olyan lépések és olyan terjeszkedések, amelyek már az európai egyensúlyt felborítják és mulhatatlanná háborúra vezetnek. Az én meggyőződése mindig az volt, hogy

az osztrák-magyar monarchiát nem elpusztítani kellett volna, hanem újraszervezni.

— Azt hiszem, hogy a tényekkel számoló magyar külpolitika realpolitika volt, helyes európai és helyes magyar politika. Mi, hála Istennek, nem leszünk tehetetlen a barátaink számára! A világ éppen elég hibát követett el ahhoz, hogy hozzáfogjon végre a reparációhoz, mert ha a hibákat tovább halmozza, a katasztrófa kikerülhetetlen. Itt a legfőbb ideje, — mondotta óriási éljenzés közben — hogy

bekövetkezzék a hibás békeszerződések revíziója.

Büszkén állok itt az ország előtt, mert első voltam Magyarországon, aki még 1927-ben és 1928-ban nyakamba vettem a világot, hogy megmagyarozzam egész Európában és a tengerentúl, hogy revízió nélkül nem lesz béke a világon!

Eckhardt ezután az önrendelkezési jogról beszélt és erélyesen követelte azt. Nem tudja elképzelni a világ urairól azt az örültséget, hogy amikor az önrendelkezési jog és a háború között van választás, ők tudatosan a háborút választják.

— Azt a jogot, amelyet a németek követelnek.

az önrendelkezés jogát meg kell adni a magyar nemzeti kisebbségnek is.

Ha egymillió magyar embert újból ott akarnának felejtetni Csehszlovákiában, akkor a végső kétségbeesés minden fegyvere megengedhető lesz!

Annak a szükségességéről beszélt ezután, hogy

a nemzeti hadsereget sürgősen kifejlesszük.

Sürgette az egyéget, a szent, mi de nek felett álló nemzeti egységet. Megbélyegezte a magyar lelkek forradalmasítását.

A viharos éljenzéssel fogadott beszéd után Tildy Zoltán a belső béke szükségét fejtegette. Utána Andrási-Kasnya Béla beszélt a földkérdésről.

Lengyelország népszavazást sürget a Csehországba kényszerített magyaroknak és lengyeleknek

Varsó, szeptember 18.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Lengyelország hétfőn délután hat órakor nagy népgyűlések keretében juttatja kifejezésre álláspontját a szudétánémet kérdésben, amelyeket itt

Nürnberg II-nek

neveznek, mert az ország valamennyi társadalmi egyesülésének részvételével folynak le. A szónokok rámutatnak arra, hogy

a lengyel kisebbségek számára a német kisebbségekkel egyenlő elbánást, tehát népszavazást kívánnak.

Csehország és Lengyelország viszonyában egyébként óráról órára nagyobb feszültség érezhető. A vasárnap reggeli lapok felháborodással vették tudomásul a magyar-cseh és a lengyel-cseh határ lezárását és a közvéleményben erős visszahatást keltett a hír, hogy a csehek a lengyel nemzetiségi vidéket is katonasággal szállták meg. A cseh hadsereg felvonulása szombaton éjszaka és vasárnap is egész nap tartott és

a cseh Teschen teljes háborús képet mutat.

Az utcákat eltorlaszolták és spanyol lovasokkal zárták el a forgalmat. A város másik fele Lengyelországhoz tartozik és a lakosság a legnagyobb izgalomban éli át az eseményeket. A határforgalom elzárása számos összetűzésre vezetett. Több lengyel nemzetiségű egyéntől és határőrség erőszakkal kobozta el az útlevelet és ennek során

sok letartóztatás

történt. Mussolini beszédéről egész Lengyelország már ma a késő délutáni órákban értesült és határozott jó benyomást keltett beszédének az a része, amelyben a Duce úgy a magyar, mint a lengyel nemzetiség számára egyenlő népszavazást követelt. A lengyel főváros egyébként erősen felelősségteljes és a közvélemény feszülten várja az eseményeket. Itt általában az a feltevés, hogy

Csehország aligha egyezik bele a népszavazásba és akkor a konfliktus elkerülhetetlen.

A lengyel felfogást hiánytalanul tükrözik vissza a varsói lapok.

az ügyet és kijelenti, hogy Szilézia és Teschen lengyel lakosságának jövő sorsa tekintetében nem fogadhat el semmiféle megkülönböztetést.

A lengyel nemzet egy szívvel-lélekkel szükségesnek tartja a Lengyelországtól elrabolt vidékek sorsának rendezését.

Egész Európának be kell látnia, hogy ennek a rendezésnek a szükségessége elengedhetetlen tényezője a csehszlovák kérdés megoldásának.

„A cseh államépület alapjaiban rendült meg!”

„Az engedmények ideje lejárt» cím alatt a *Polska Zbrojna*, a hadsereg lapja, éles szavakkal ostorozza az akaratunk ellenére Csehszlovákiába bekebelezett nemzetiségekkel szemben alkalmazott erőszakos elcsesítés módszerét és leleplezi a cseh-szovjet együttműködést. A cseheken kívül semmi más nemzetiség nem volt megelégedve sorsával. A csehek négy terület és Henlein nyolc pontját az események már túlhaladták.

A cseh államépület alapjaiban rendült meg és az önrendelkezés elvének kell érvényesülnie.

A szudétánémetek ilyenformán elszakadnak Csehszlovágtól. A csehszlovák kérdés azonban ezzel még nem nyert végleges megoldást, mert a három másik nemzetiség természetesen hasonló jogokat követel. A lengyel nemzet türelmesen várta az elkövetett hibák jóvátételét. Ennek az ideje most elérkezett.

Az önrendelkezés jelszavának teljes mértékben érvényesülnie kell a sziléziai 200.000 lengyelre nézve is és pedig oly gyorsan, amint csak lehetséges.

A *Kurjer Codzienny* azt írja, hogy a cseh-sziléziai lengyelek követelik, hogy ugyanazokat a szabadságokat, jogokat és előnyöket kapják meg, mint bármely más nemzeti csoport Csehszlovákiában. Ez egyáltalában nem valamely új követelés, hanem egyszerűen megerősítése annak az álláspontnak, hogy ezt a lakosságot se részesítsék más bánásmódban, mint más kisebbségeket, elsősorban a szudétánémeteket. Ha tehát most a szudétai területeken megejtendő népszavazásról, a német birodalomhoz való csatlakozásig terjedhető önrendelkezési jogról tárgyalnak, akkor ezt

az önrendelkezési jogot meg kell adni a lengyeleknek is.

„Egymillió magyar sorsát szabad önrendelkezési joguk gyakorlására kell bízni!”

— követeli a lengyel félhivatalos **Gazeta Polska**

A félhivatalos *Gazeta Polska* a csehszlovák kérdés kiéleződéséről a következőket írja:

Lehetetlen a kisebbségeket erőszakkal a csehszlovák állam határai között tartani.

Mindenkinek joga van sorsáról dönteni és a tescheni kérdés megoldásánál ugyanazokat a módszereket kell alkalmazni, mint a szudéták ügyének rendezésénél.

A magyarok jogos követelésének hangsúlyozása után a lap a következőket írja: A magyar közvéleményben a cseh-szudéta tárgyalások eredményére való türelmes várakozás közben az a felfogás kristályosodott ki, hogy

a Csehszlovákiában összefüggő tömegben élő közel egymillió magyarnak a sorsát szabad önrendelkezési joguk gyakorlására kell bízni.

A magyarok abból az elvből indulnak ki, hogy az önrendelkezési jog az 1918. évi néprajzi állapotnak megfelelő illetőség szerint kerüljön alkalmazásra.

A sziléziai és tescheni kérdéssel a *Gazeta Polska* megállapítja, hogy ezen vidékek a lakosság akarata ellenére kerültek cseh uralom alá. A csehek 1919 januári támadása való-

sággal orozva érte Lengyelországot.

A rablást mindenféle népszavazás nélkül »szentesítették« 1920-ban, a bolsevista betörés idején.

A tescheni lengyel nemzeti tanács 1920 augusztusában ünnepélyes tiltakozásában a történelmet hívta fel ennek az eljárásnak bírójául és annak a szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy Szilézia lengyel népe még vissza fog kerülni a lengyel haza kebelébe.

Egész Lengyelország és a lengyel képviselőház sem tekintette soha véglegesnek a túlnyomóan lengyel lakosságú országrész elvesztését.

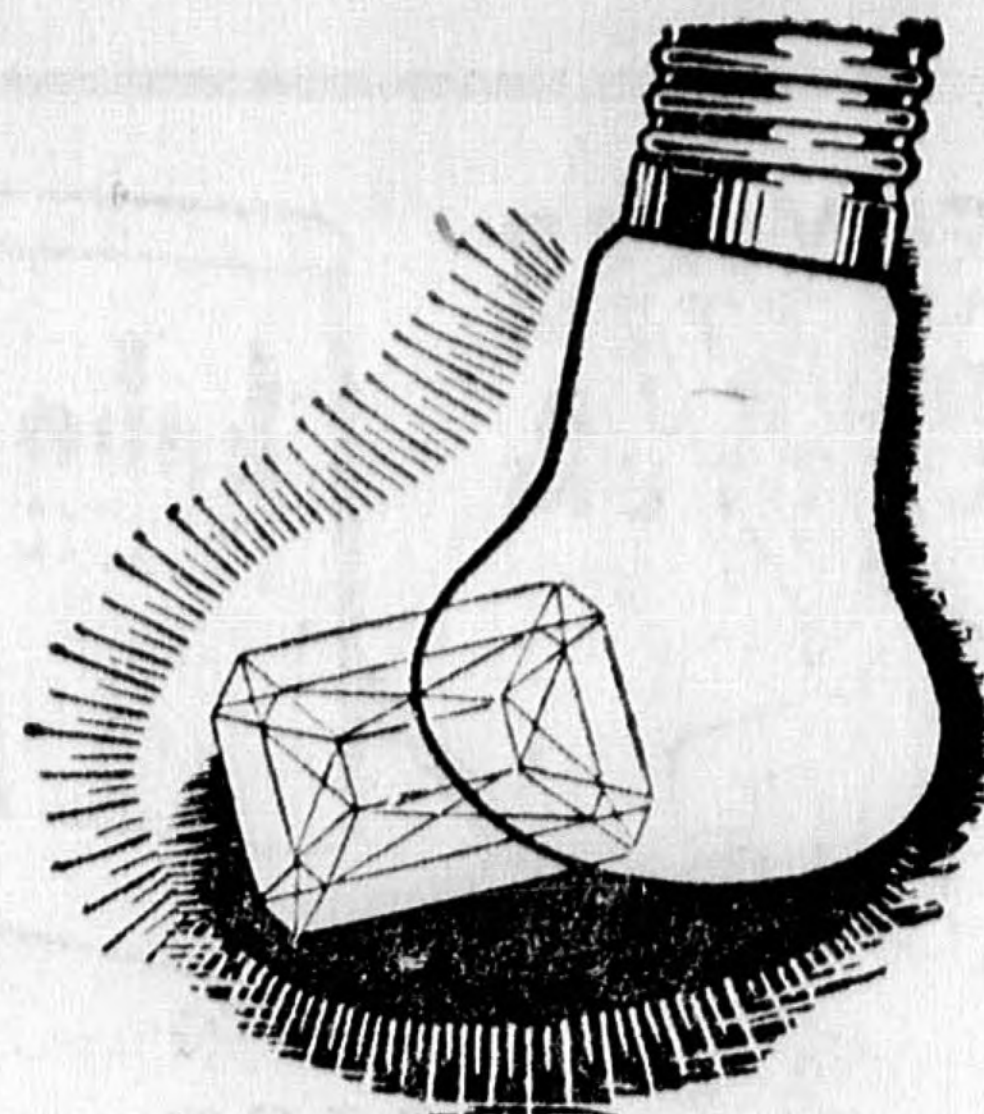
Hosszú ideig vártuk türelemmel, hogy a csehek megváltoztassák magatartásukat lengyel véreinkkel szemben. A lengyel lakosság sohasem feledkezett meg alattvalói kötelességeiről a csehszlovák köztársaság irányában, de ez hiábavaló volt.

Elérkezett a történelmi igazságtalanságok jóvátételének pillanata!

Nincs többé szó a szudétánémetek önkormányzatáról, hanem önrendelkezési jogukat kívánják érvényesíteni.

ami valószínűleg arra vezet, hogy elszakadnak Csehszlovákiától.

Tizenhét évvel ezelőtt a csehek elmulasztották a népszavazást Sziléziában és Teschenben és kihasználják Lengyelország rendkívül súlyos helyzetét. A lengyel közvélemény most újból napirendre akarja tűzni ezt

Értékes nemesgáz

VAN MINDEN

TUNGSRAM KRYPTON

LÁMPÁBAN.

EZÉRT OLYAN RAGYOGÓ A FÉNYE!

AZ ELHASZNÁLT

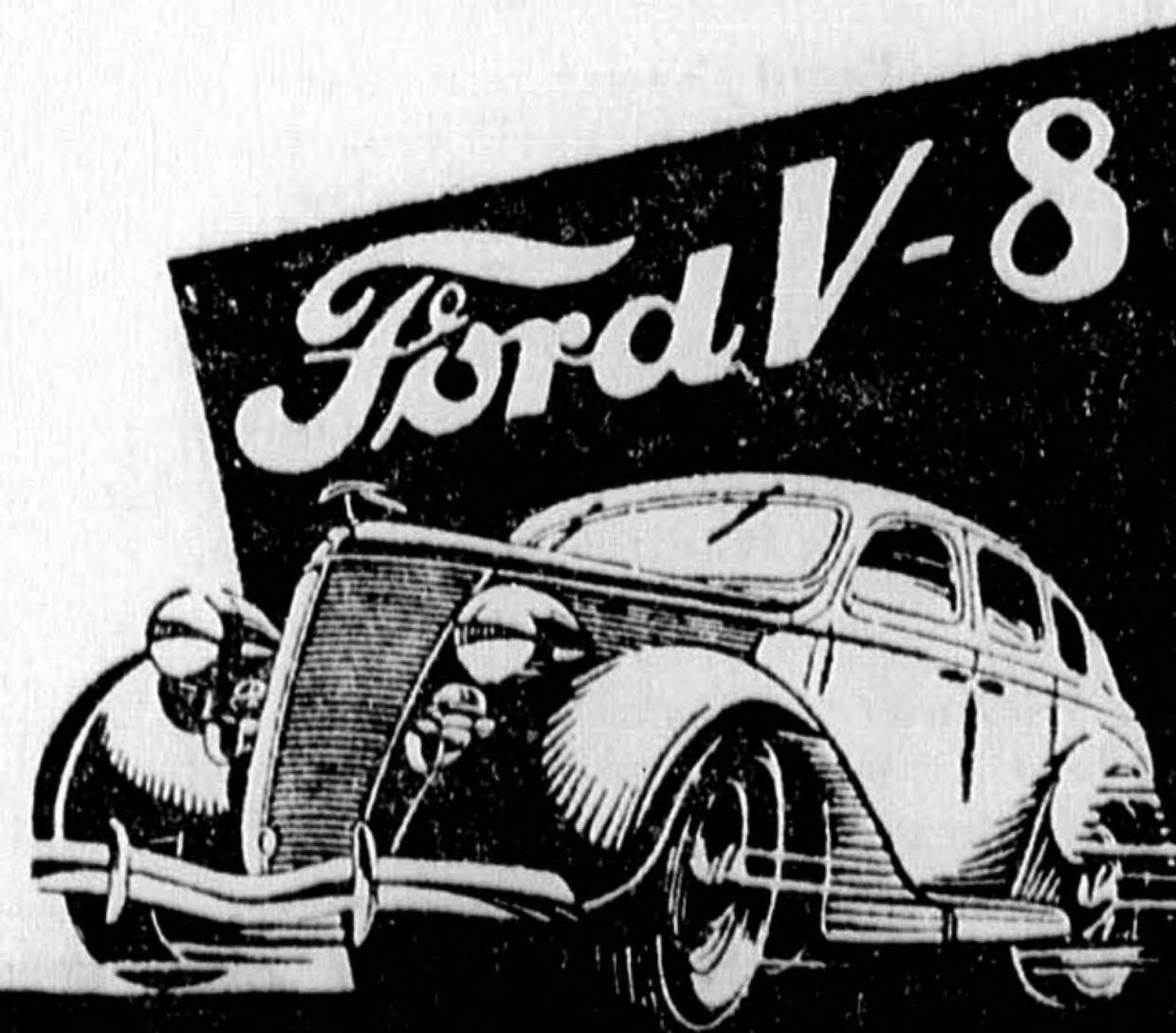
GOMBAALAKU KRYPTON LÁMPÁT A NEMESGÁZTARTALOM ÉRTÉKÉBEN

Kereskedője visszavásárolja

Ezek az elcsatolt lengyelek nem mondhatnak le erről a követelésről és ebben a lengyel köztársaság a legőszintebben és a legteljesebben támogatja őket. Az elcsatolt lengyeliség annak utána, hogy hűsz esztendőig kemény harcot folytatott nemzeti jogaiért, ma követeli az önrendelkezési jogot. A csehszlovákiai kisebbségi kérdés nemzetközi jellegűvé vált. A lengyel államnak foglalkoznia kell a cseh-sziléziai lengyelek további sorsával.

Hasonló szellemben ír a többi lap is, melyek közül felemlítjük a »Dobry Wieczor« cikkét. A Csehszlovákiába bekebelezett 300.000 lélekszámnyi lengyel lakosság — hangoztatja a lap — hősi ellenállást tanúsított a nemzetiségéért folyt harcban a elcsesítés ellen. Ma, amikor Csehszlovákia kérdése nemzetközi tárgyalások anyaga lett, nem szabad megfedkezünk er-

V-8 „60” 100. — P adó P 8800. —
V-8 „90” 360. — P adó P 9800. —

Eladási és főkepviselet:

HAHN ARTHUR „TÁRSAI” ANDRÁSSY ÚT 10

Telefón *1-136-19

Erős, elegáns, gazdaságos
évi adó 60. — P P 4900. —

ÜTLEVÉL fényképek azonnal
2darab rendelésnél darabja
„PÁRISI FOTO” 48 III.
PÁRISI NAGY ARUHAZBAN

EGYSZER VETTEM RABJÁ LETTEM

habo
BOROTVA SZAPPAN

1 perces szappanozás

ről a lengyel lakosságról, amely vérsó erővel védi nemzetiségét.

Az önrendelkezés joga nemcsak a szudétánemeteket illeti meg, teljes mértékben igazságot kell szolgáltatni a lengyel lakosságnak is.

Prága teljesen Moszkva befolyása alá került

A vasárnap reggeli francia és angol sajtó állásfoglalása után aligha számíthat Csehszlovákia a két nyugati nagyhatalom támogatására, a kérdés további sorsa tehát

Moszkva magatartásán fordul meg.

Moszkvát illetően aligha lehet jóslásokba bocsátkozni és csupán az a bizonyos, hogy a vasárnapi moszkvai sajtó ismét heves támadást folytat Anglia ellen és erősen újból támadja

Ne vegyen zongorát

amíg be nem kéri az ország egyetlen zongoragyára, a

MUSICA

Budapest, VII, Erzsébet körút 43 (Royal), telefon: 145-063

díjmentes képes prospektusát és közismerten olcsó árajánlatát!

Előnyös fizetési feltételek!

A lengyel közvéleménynek a legnagyobb figyelmet kell fordítania esz-sziláziai testvérei ügyére.

A Bielskóban megjelenő Echo Beskidkie kiemeli, hogy az 1920 júliusi határozatot, amely Teschen vidékének legnagyobb részét Csehszlovákiához kapcsolta, a lengyel parlament sohasem ratifikálta és így az Lengyelországra nem kötelező.

a csehszlovák kormányt is, amelyet gyengének tart a köztársaság megvédésére. Ráműtötték arra is, hogy Dimitrov, a Kormány megbízottja, jelenleg is Prágában tartózkodik és így

Prága teljesen Moszkva befolyása alá került.

Ez a körülmény aligha szolgálhatja az események békés kibontakozását és esetleges konfliktus esetében a döntés súlypontja Lengyelországra és Romániára esik.

Földes Béla.

Pertis Jenő Tarján-étterem

5.

Ma éjjel pontban tizenkét órakor megszűnik a régi Ausztria területén a járművek balra való hajtása. Ezzel az egész Német Birodalom területén egységessé válik a jobbra való hajtás.

*

Szórakozásnál Kosztelitz Lavand.

6.

Ullmann Györgynek van egy nagyon szép és kedves udvarházuk a trianoni cseh-magyar határ mentén, Párkányon túl s már a Duna tulsó partján, úgy hívják, hogy Béla. A pesti társaság sok tagja ismeri a regényes Ullmann-kastélyt, lévén minden héten más és más rétege meghívva vikendre a béla-i kastélyba. Az e hétre meghívott vikendvendégek sürgőnyt kaptak, amelyben lemondták nekik a meghívást, sőt maguk a házigazdák is visszaérkeztek Budapestre.

*

Heti jelentés a szőrmefrontról: Mint a Bunczel Belvárosi Szőrmeház velünk közli, a legfőbb divat a perzsa és a nerz. Selymes, sötét, keskeny csikban dolgozott, bőhátú, szoknyahosszúságú nerzbundák és gazdag bőségű perzsabundák készülnek. Trotörre a nutria és a biberbunda a divat. Itt láttuk a legszebb biberbundát.

7.

Gróf Forgách János, a monarchia egykori belgrádi követének egyik leánya, a nemes szépségű Forgách Hanna grófnő menyasszony. Völegénye dúsgazdag belga nagybirtokos, akinek Belgiumban három óriási birtoka is van, több gyönyörű kastélya, amelyeknek mindegyike repülőtérral van felszerelve, mert a tulajdonos repülőgépen szokott egyik kastélyától a másikig közlekedni.

*

Sportnál Kosztelitz Lavand.

8.

Ignác Rózsa, a Nemzeti Színház tagja, aki elismert írói tehetség is, »Anyanyelve magyar« című drámai feszültséggel telített erdélyi regényével megkezdte külföldi karrierjét: a regény legközelebb megjelenik olasz nyelven az egyik nagy római kiadócégnél.

*

Társaságban Kosztelitz Lavand.

9.

Newyork állam kormánya minden esztendőben ösztöndíjat szokott kiutalni a legtehetségesebb newyorki fiatal hegedűművészeknek, akit azzal egyéves európai tanulmányútra küldenek. Az idei ösztöndíjat a newyorki református egyházmegye lelkészének fia, Harsányi Sándor fiatal hegedűművész nyerte el, aki az ösztöndíjat arra használja fel, hogy — Budapestre jöjjön, ahol Bartók és Kodálytól fog tanulni. A fiatal newyorki hegedűművész, akit ez a nagy kitüntetés ért, történetesen unokaöccse Harsányi Zsoltnak. Akiről itt említjük meg, hogy jelenleg a Nemzeti Színház megbízásából a »Makrancos hölgy« új fordításán dolgozik, amelyből a Kisfaludy Társaság egyik legközelebbi ülésén fognak színészek közreműködésével egyes jeleneteket bemutatni.

Férfiszövet

különlegességek rendkívül olcsó áron!

Pogány és Társa

Deák Ferenc ucca 21

10.

»Inter arma silent musae« — erre a mondásra alaposan rácafolta a közkezdelt budapesti lengyel követ, Orlowsky Leó gróf, aki a jelen igazán izgalmas napjaiban történelmi reznyt fejezett be, amelynek hőse nem más, mint a magyar Benyovszky Móric, aki tudvalevőleg francia megbízásból annak idején Madagaskárt pacifikálta s akit Madagaskár császárává is megválasztottak és ott hosszú időn keresztül császárként uralkodott is. Kereszty gróf még washingtoni diplomata korában, amerikai kutatásai közben, Benyovszky Móric fiának sírját is felfedezte, holott magyar részről arról sem tudtak eddig, hogy — Benyovszky Móricnak egyáltalán lett volna fia...

*

Ujjajta parfümszórót talált fel egy pesti úriasszony, már az összes drogériákban és áruházakban árulják, a neve »Elitz« s a találmány lényege, hogy egy porlasztó segítségével egyszerű ujjnyomásra széles sugárban szórja a parfümöt vagy kölnivizet. Retikülben egészen kis helyet foglal el és nagyon olcsó.

*

Gyönyörű szeptembert jósolnak! Használja fel a napsütéses, langyos heteket és forduljon nyomban A Reggel Utazási Irodájához. Kérjen prospektust, felvilágosítást, útitervet. (VI., Mussolini tér 1. Tel.: 129—554 v. 129—555.)

11.

Bécsi vice. Bemegy valaki az egyik utazási irodába. Megkérdezik, hogy hová akar utazni. Az illető kér egy földgömböt, hogy majd kiválassza az utazás célját. Nézi a földgömböt, forgatja, majd határozatlanul így szól: — Nem volna egy nagyobb földgömbjük? ...

(e.z.)

— Amerikai előadó a Petőfi Társaságban. Vasárnap délelőtt tartotta az őszi évadban első felolvasó ülését a Tudományos Akadémián a Petőfi Társaság, Császár Elemér Köleseyről mondott emlékbeszédet. Utána Kiss Ferenc elszavolta Kölesey Himnuszát. Havas István főtitkári jelentése után Agyagfalvi Hegyi István néhány költeményét adta elő. Fahu Tamás egy novelláját olvasta fel. Kemény György amerikai magyar, a Társaság kültagja az amerikai magyar irodalomról tartott előadást. A szolnoki Versegly Kör küldöttsége Kiss Gábor elnök vezetésével átnyújtotta Császár Elemérnek a szolnoki Versegly Kör díszelnökévé történi választásáról szóló okiratot. Elkészült Pekár Gyula síremléke, amelyet Kisfaludy Stróbl Zsigmond készített.

— Halálozás. Vasárnap délután kísérték utolsó útjára a X. kerületi új köztemetőben udvardi Szekrényessy Bélát, a Generál Biztosító ny. titkárát. — Gyuláról jelentik: Vasárnap temették nagy részvét mellett Kohn Dávidot, a békésmercei újságírók nesztorát. — Takách Jenő, a Goldzieher Géza Papírkereskedelmi Rt. igazgatója, meghalt. Temetése 20-án, kedden délelőtt tizenkét órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

— Művészi síremlékek Eichbaum-nál, V., Rudolf tér 3.

— Tündérmesehősök mai regényben. »Janesi és Juliska balettdíszesség után bevonultak a regényirodalomba is. Hunyady Sándor »Janesi és Juliska« címen most fejezte be mai színpadi történetét, amelyben egy készülő darab viszonyosságait írja meg a stúdió a előig. A regény első folytatása a Színházi Élet számában!

— Ingyenes olasznyelvi tanfolyamok nyílnak meg az orosz követiség védeöksége és a Budapesti Olasz Kulturális Igazgatása alatt. Beiratkozás a hó 19-től október 12-ig, d. u. 5-től 7-ig. Eskü út 6. I. emelet. Tel.: 388—128.

Hatóságilag engedélyezett végkiárús társ GRUBER gyermekruházletben VII. ker., Király ucca 85. szám

Pesti kis notesz

1.

Felemelő az a nyugalom, amit Budapest és a magyar vidék 1938 korá-ászn tanúsít! Az elmúlt két esztendőben nem egyszer úgy látszott, hogy az elfajult politikai, világnézeti és gazdasági harcok aláaknázzák és megrepesztik a magyar társadalom egységét. Hála Istennek, nem így történt! A történelmi napok, a közelgő történelmi események, továbbá a sorsközösség elementáris átérzése úgyszólván egyik napról a másikra helyreállította a magyar lelkek már-már megrendülmi látszó egyensúlyát. Ma egyetlen, fegyelmzett, áttörhetetlen front Magyarország!

*

Előkelő közönség Smart levendula-vizet használ. 100 gr P 2.40. (Bécsi u. 9.)

2.

Bensőséges családi ünnep volt vasárnap délelőtt dr. József Ferenc főherceg rózsadombi villájában. Megkeresztelték Anna főhercegnasszony legfiatalabb kislányát, aki a Mária Kinga Beatrix nevet kapta. A szertartást Kelemen Krisztoth pannonhalmi főapát végezte. A keresztelésen, valamint az azt követő villágreggelin többek között részt vettek az örömszülőkön, József főhercegen és Augustia főhercegnasszonyon kívül Imrédy Béla miniszterelnök és felesége, valamint Szendy Károly polgármester és felesége is.

*

Sugár és Barna cég részére beérkeztek a kiváló angol sötétkék és szürke átmeneti kabátzövetek.

*

A városmajoruceai Garden (Fészli) restaurantban máttól kezdve Vörös Ferkó zenekara muzsikál.

3.

Dr. Lázár Andor nyugalmazott igazságügyminiszter, akit Miklós Andorné Gombaszögi Frida néhány hét előtt felkért arra, hogy vagyónának kezelését és az Az Est konszern jogtanácsosi tisztségét vállalja, e megbízásáról, a Notesz értesülése szerint, vasárnap lemondott. Lázár Andor Az Est-lapok főszerkesztőjének Márkus Lászlót, az Operaház igazgatóját, a kiváló író és publicistát kívánta megnyerni, ez az érdekes kombináció azonban Lázár mandátumának visszaadásával meghiúsultnak tekinthető. Szó van arról is, hogy Az Est új felelős szerkesztője Bakos Akos lesz.

*

Miss Lund, az Elisabeth Arden londoni asszisztensnöje díjtalanul ad hölgyközönségünknek tanácsokat az Arden-szerekkel való kozmetikálásra.

*

Minden úrhölgy, ki Arden-szereket használ, keresse fel Miss Lundot Kosztelitz váciuceai üzletében.

4.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter, aki szabadságát a Lidón töltötte, vasárnap reggel a menetrendszerű gyorsvonattal visszaérkezett Budapestre. Hétfőn átveszi hivatalát.

*

Miss Lund Kosztelitz parfümeria váciuceai üzletében csak előzetes bejelentés mellett fogad szombat estig.

*

Az Elisabeth Arden első asszisztensnöje csak szombat estig áll díjtalanul rendelkezésre hölgyközönségünknek Kosztelitz parfümeria váciuceai üzletében.

*

Schwarz Jakub és Fiai szabó cég jelenti: Őszi angol szövetkülönlegességeik beérkeztek.

SVÁBHEGYI SZÉCHENYI PENZIÓ

Rege út 1 Telefon: 165-222

Subalpinmeasság Hídeg-meleg folyó viz. Gyönyörű kilátás. Nagy fenyves park. Elsőrendű ellátás. Diéta. Fozcskerekű Széchenyi hegyi végállomásnál. Előnyös árak!

ESTÉNKÉNT VÖRÖS ANIKÓ

é n e k e i

PARISETTE KAVÉHAZBAN

Zene: BERG-BALOGH-DUO

A szudétanémet légió kézigránáttal támad

Prága, szeptember 18.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap este: a válság fegyverszüneténél tartunk. Minden jel arra mutat, hogy a godesbergi találkozóig nem történik semmi komolyabb lépés belpoltikai téren, de a feszültség változatlan marad. Ugy látszik, hogy a szudétanémetek megfogadták Kunt szudétanémet képviselő felhívását, amelyben nyugalomra intette őket. A cseh kormányzat óvatos:

Henlein ellen mindeztideig nem adták ki az elfogató parancsot és a statáriális bíróságok nem kezdték meg működésüket.

Nagyon jó helyről úgy értesülök, hogy az angol és francia követek is azt a tanácsot adták a cseh kormánynak, hogy Henlein ellen ne fogadjanak

a francia és angol követek mindent elkövetnek, hogy a legmesszebbmenő engedékenységre bírják a cseh kormányzatot és ily módon előkészítsék az utat a megegyezésre.

Érdekes nyilatkozatot kaptam az egyik nyugati nagyhatalom diplomatajaitól a béke eshetőségeiről.

— Hitler beszédében — mondotta informátorom — csak önrendelkezésről beszélt és nem említette ezt a szót: népszavazás. Eppen ezért az önrendelkezés alatt most, a nyugati nagyvárosokban kialakult vélemény szerint, a németek azt értik, hogy mindenkinek meg kell adni a módot, hogy szabadon megválaszthassa azt a politikai életformát, amelyet követni kíván. Ez annyit jelent, hogy a cseh kormánynak bele kellene egyeznie, hogy a totális politikai rezsim is megvalósulhasson a demokrata államban: tehát politikai rendszereknek, életformáknak »eggyüttes« létezésére kerülhetne sor. A műszo erre coexistencia, — ez foglalkoztatja ma a prágai közvéleményt.

Általános cenzura és tömeges lapelkobzások

Ez az információ nem akar megállapítás lenni, csupán a kibontakozás békés lehetőségeiről tájékoztat. Prágában nagy feltűnést keltett vasárnap az a rendelkezés, hogy nem kerülhet sem az uccára, sem a kávéházakba külföldi újság.

Országos statárium!

Berlin, szeptember 18.

Prágából jelentik a Német Távirati Irodának: A cseh kormány szombati ülésén az egész állam területére, háromhavi időtartamra, kivételes állapotot rendeltek el. Hatályon kívül helyezték, illetőleg érvényében korlátozták az alkotmányokirat négy pontját, amelyek a következő polgári jogokat biztosították: a személyes szabadságot, a magánlak sérthetlenségét, a sajtószabadságot, fegyvertelen gyülekezési szabadságot és egyesülési szabadságot, továbbá a levéltitok sérthetlenségét.

Határzár!

Jóllehet a prágai hatóságok tegnap még tagadták a csehszlovákiai

sítsanak intézkedéseket. Összetűközésekről egész vasárnap nem érkezett hír, csupán egy jelentés futott be, amely szerint a szombatról vasárnapra virradó éjszaka közvetlenül a német—cseh határon, Aschnál

a szudétanémet légió tagjai megrohantak a csehszlovák vám- és határőrállomást és a házra két kézigránát dobta és gépfegyvertűzet zúdítottak.

Két pénzügyőr megsebesült, de a csehek nem viszonzták a tüzelést. Vasárnapra egyébként a felzaklatott idegek kissé megnyugodtak. Hodzsa miniszterelnök rádióbeszédének az a része, hogy a kormány kötelességének tartja a német viszony rendezését, megnyugtatóan hatott. Különben Prágában úgy vélik, hogy a rádióbeszédben csupán ez az egy kijelentés volt pozitívum. Igen fontos, hogy

A rendelkezés értelmében minden külföldről érkező lapot lefoglaltak. A cenzura belföldön is működik. Előzetesen gyakorolják az ellenőrzést az újságok tartalma felett és így csak az a hír kerülhet a nyilvánosság elé, amelyet a cseh propaganda célszerűnek és alkalmasnak tart.

Csehországban felfüggesztették a polgári szabadságjogokat és cenzura működik a fávbeszélő vonalain, a sürgönyök tekintetében és a levélforgalomban is.

Házkutatást bármikor és bárhol lehet tartani. Ugyancsak ezzel a szabadságkorlátozó rendelkezéssel függ össze, hogy 16 és 60 év közötti cseh állampolgár, férfi nem hagyhatja el az országa területét. A német újságírók, a Frankfurter Zeitung tudósítójának kivételével, valamennyien elhagyták Prágát és az angolok közül is többen elutaztak.

A Prágai Magyar Hírlap vasárnapi számát az Egyesült Magyar Párt pozsonyi ülésén hozott határozatának közlése miatt elkobozták.

Lady Runciman elutazott Prágából

Késő este terjedt el Prágában a híre annak, hogy Lady Runciman, a Runciman-bizottság egy másik hölgytagjának kíséretében elutazott Prágából. Most már csak Henderson és Stephens maradtak ott a békebizottságból. Több külföldi követségen úgy intézkedtek, hogy a tisztviselők családtagjai és a női tisztviselők hagyják el Csehországot.

általános mozgósításról szóló híreket, megállapítást nyert, hogy szombaton éjfél-től

a cseh határ zárva van minden 50. évét be nem töltött férfi részére, aki el akarja hagyni az országot.

Az intézkedést a közönségnek nem is hozták tudomására, csak a vonatokat kellett elhagyniok vagy a határról vissza kellett fordulniok az ötven éven aluli férfiaknak.

37.000 menekült!

A német területre menekült szudétanémetek száma 37.000-re emelkedett.

Benes és Hodzsa ellentétéről ír egy bolgár lap

Szofia, szeptember 18.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az egész bolgár sajtó részletesen foglalkozik a cseh helyzettel.

— Míg a nyugati demokráciák megbarátkoznak a népszavazás eszméjével, — írja a Zora című bolgár lap — addig a csehek szembeállnak vele. Benes és főleg Szovjet-Oroszországban nevelkedett légionáriusai

valóságos maffiát

alkotnak. Eppen az ő szárnyuk az, amely a népszavazást elutasítja és moszkvai kapcsolataival háború felé hajítja Prágát.

Hodzsa engedékenyebb és elfogadná a népszavazást,

természetesen cseh ellenőrzés alatt. Bizonyossággal lehet mondani, hogy Hodzsa elfogadná a nyugati államok

Nem lesz háború,

családi perpatvar, ha kidobhatja lakásából elavult ócska kályháját és meglepifeleségét a tetszetős kivitelű, kitűnő szerkezetű Gyöngy kályhával. A Gyöngy kályha egyenletes meleget szolgáltat és az abban eltűzelhető olcsó gyöngyszén leggazdaságosabb kihasználását teszi lehetővé. Nagy megtakarítás érhető el! Cserépkályhájába is beépíthető a hasonló rendszerű Gyöngy előtét. Megtekinthető: a Magyar Radiótorgyár Rt., VI., Andrássy út 13. szám alatti bemutató helyiségében és a vaskereskedőknél.

álláspontját, Benes táborá azonban elégedetlen Hodzsa magatartásával és

Zenkl prágai polgármestert, a »ma fia« elnökét szeretné miniszterelnökké megtenni!

Ezrek menekülnek el a Felvidékről, ahol a csehek már nem urai a helyzetnek

(A Reggel tudósítójától.) A magyar határállomásokról beérkezett jelentések szerint

a Felvidékről menekült lakosok száma négy és fél-ötezer főre tehető.

Óráról-órára többen lépik át a határt, köztük igen számos szlovák és rutén, valamint szudétanémet és lengyel, a mozgósított katonai alakulatokból. Valamennyien elkeseredetten panaszkodnak a cseh polgári és katonai hatóságok brutalitásai miatt.

A Felvidékre vezényelt cseh nemzetiségű katonaság megszálló ellenségként lép fel.

Fenyegetésekkel, erőszakoskodással, testi bántalmazásokkal igyekeznek megfélemlíteni az őslakoságot, a férfiakat behívás ürügyével elhurcolják és ismeretlen helyre szállítják. Napirenden vannak az

indokolás nélküli letartóztatások.

Számos menekült életveszedelemben lépett át a határon s legtöbbjük puszta ruházatán kívül semmit sem tudott magával hozni. Kétségbeesett szülők, férjeiktől elszakított asszonyok, síró gyermekek tömegei szív-facsaró látványt nyújtanak. Valamennyi menekült hangoztatja, hogy egész Felvidéken

lázás izgalom

uralkodik. Elmondják, hogy a szlovák legénység sok helyen fenyegető magatartást tanúsít cseh tisztjeivel szemben, mivel tudomást szerzett arról, hogy háborús konfliktus esetén Csehország védelmére mindenütt a szlovákokat fogják a legelső sorba állítani. A szlovákok között elterjedt hírek szerint fegyvelemsértés címén számos tót katonát tartóztattak le, akikre igen súlyos büntetés vár.

A cseh hatóságok nem urai a helyzetnek és pánikhangulatot keltenek költözési előkészületeikkel.

Általános nyugtalanság a Felvidéken

Győr, szeptember 18.

Az egyik határszéli községbe egy felvidéki magyar érkezett rokonai meglátogatására. Elmondotta, hogy tudomása szerint Ungvárról a csehek több magyart letartóztattak

A Felvidéken általános nyugtalanság uralkodik,

mert több jel arra mutat, hogy a

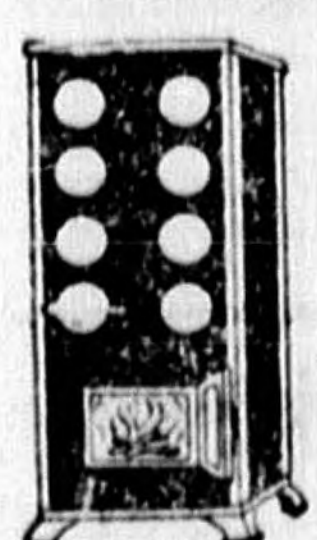
csehek azokat az erőszakos intézkedéseket, amelyeket a szudétanémetekkel szemben alkalmaznak, a magyarlakta területekre is kiterjesztik. Elmondotta még azt is, hogy a csehek gépkocsit és lovaskocsit egyáltalán nem engednek át a határon és

a férfiak nem hagyhatják el az országot.

KALMÁR PÁL

EMKÉ KÁVÉHÁZ

esténként
énekel
Farkas Béla cigányzenekara
A Grillben Szabó Kálmán jazz-triója

ZEPHIR
kályha
fatüzelésre
Ara 60.— P-től

REKORD
2-aknás, 1-aknás,
szénre, koksizra
40, 60 P-től

Eladási mintaraktár:
Vilmos császár út 39.

HEBER

Hajós uca sarkán
Tel. 124-610 és 124-747

Címre ügyelni!

kályha- és tüzhely-gyár

Ár lap ingyen!

AZ ESTE

Írta:
Szabó Zoltán

Sokáig a helyzetet vitatták, szenvtelen, majd izgatott szavakkal s Európa lázait mérték okos mondatokban. Aztán egy hirtelen pillanatban mindenki elhallgatott s éjjel felé hirtelen esend lett, mintha kísértet szállt volna a termen át. Valaki fölkel és a telefon felé indult, hogy felhívjon egy szerkesztőre és a feszültség érezhetően nőtt a falak között. Két percig hallgattak s akkor visszajött a telefonáló. Leült és szól: »Semmi«, aztán még egyszer: »Még semmi!« Egy öszülő úr lassan beszélni kezdett:

— Huszonöt évet éltem odafenn, — mondta halkán — odafenn, hol a városokra korábban borítják az estét a hegyek. Még érzem nyelvemben a körmoői cukrász nehéz süteményének ízét és Pál mester löseji Mária-szobrának arca néha felmerül álmaimban. Ó, mennyit térdeltem Szent Erzsébet kassai templomának régi kövein és hányszor akartam vonatra ülni, hogy visszatérjek Besztercebánya vén házai közé. Valamikor még visszatartott. Talán féltem, hogy nem a régi várost találom a régi hegy alatt, hogy a házak és templomok elvándoroltak a helyükről és kicserélték őket, mint a tisztviselőket a középületekben. De néha, különösen ősziidőn, mikor esős és nedves szelek érkeznek északról Budára, megállok az utcán szimatolva. »Felvidéki idő« — mondom magamban ilyenkor, hosszasán, kerülővel megyek haza s könyveim között Krudy-novellákat keresek, melyekben különös öntözékű régimódi finom urak élnek át fényűző élményeket kárpátaljai fogadók szobáiban. Ilyenkor befűtetek és figyelmesen hallgatom a fahasábok ropogását, teát iszom, erős teát, régi csészéből és várok valamire. Hogy mire; alig tudnám elmondani, de gyakran érzem öregek fájdalmait, kik félnek meghalni idegenben, távol az ismerős füzekről. Mindig csak néhány óráig szokott tartani ez az érzés és akik hazájuktól távol élnek, mondják: ilyen a honvágy. Megfigyeltem, hogy sohasem politikusok beszédei és világhelyzet alakulása hívták életre bennem ezeket a pillanatokat, mindig csak éjszakák, órák, hangulatok, szelek, melyekben volt valami a hegyvidék különös illataiból. Volt idő, mikor a posta sem érkezett meg odafennről, de a levegő akkor is megérkezett. Csipős illataival berohant a főváros utcáiba és a vár házsorai között úgy bolyongott, mintha Körmoebányán lenne az ódon kapuk és vastagfalú házak között. Mindig megvetéssel néztem azokat, akik frázisokban és görögletes szavakban beszéltek erről a szűkebb hazáról. Mert mindig éreztem: szavaik nem érnek fel a táj lelkéhez és a városokhoz, melyekben egy darab magyar történelem alszik. Mindig az ilyen felvidéki pillanatokban éreztem leginkább a nép sorsát és jövőjét és ilyenkor el kellett gondolkodnom azon, hogy volt idő, mikor Magyarország északon ott kezdődött, ahol ma elvégződik. Volt idő, hosszú

századokon át, mikor ez a táj volt a végvár, ahol a maradék magyarságot őrizték maradvék katonák és multja szerint ez volt Erdély mellett az ország legtörténelmibb része.

Ha másutt csak esaták és dúlások emlékei maradtak meg, itt megmaradtak a kövek is és régi festmények a gót templomok oltárain. A mai országban szinte csak maga a pusztá föld maradt meg magyaroknak, de odafenn megmaradtak a városok is, a házak is. Valami szakadatlan folytonosságban őrizték azt, ami magyar emlék. Odáig nem jutott fel a török és a hegyek alatt hamar elrohant a tatár, a kövek majdnem épebbek maradtak, mint a nép, hegyek és fenyők őrizték őket. Valami tisztultabb, nyugodtabb és polgárabb világ ígéréte nyugodott e tájban s ha magyar ráért volna attól, hogy katonának kellett lennie, arra, hogy polgár legyen, itt lehetett volna leginkább az. Ungvártól Pozsonyig. S ha visszagondolok most időnként erre a tájra, nemesak mint felvidéki gondolkodok vissza rá, hanem mint európai is. Az országnak a nyugati karéján kívül mindig eza része volt legközelebb Európához, a várak magyar vitésége mellett a polgárházakban az európai kultúra erjedt. Talán nem véletlen, hogy a magyar irodalom Kazinczyjai mind itt a hegyek alatt dolgoztak és írtak, azért, hogy a haza közelebb legyen Európához. Ez a vidék sohasem volt olyan értelemben vidéki, mint az Alföld és régóta gyanakszom arra, hogy ha valaki összeállítaná, hogy melyik magyar tájon volt a legtöbb könyvtár a multban, ezt a felsővidé-

— **Távíratilag fordult a magyar igazságért Mussolinihez, Chamberlainhez és Hitlerhez a HONSZ.** Vasárnap délelőtt nagyválasztmányi ülést tartott a **Hadirokkantak Országos Szövetsége**, amelyen vitéz árvátfalvi Nagy István országos elnök megnyitotta után távíratilag fordult a nagyválasztmány **Hitler** kancellárhoz, **Mussolinihez**, valamint **Chamberlain** angol miniszterelnökhöz, hogy támogassák a magyar igazságot.

— **Eperfának rohant a motorkerékpárjával egy egri városi tisztviselő.** *Egerből* jelenti *A Reggel* tudósítója: **Valentin János** 30 éves egri városi tisztviselő **Gyöngyös** határában **motorkerékpárjával eperfának rohant.** A fiatal tisztviselőt a mentők **koponyaalapi töréssel haldokolva szállították kórházba,** míg a motorkerékpár hátsó ülésén helyet foglaló ismeretlen fiatal leányt a helyszínen kötötték be.

— **Elmarad a GyOSZ lengyel vendégelnök magyarországi utazása.** Vasárnap kellett volna Budapestre érkeznie **egy népes és előkelő lengyel kereskedőküldöttségnek, Klarner** volt miniszter vezetésével. A lengyel vendégeket a **Gyár-iparosok Országos Szövetsége** hívta meg magyar tanulmányútra. Vasárnap reggel értesítették a GyOSZ-t, hogy a látogatást **kénytelenek elhalasztani.**

— **Herceg és Komlós országos este a Hangliban.** Holnap kezd meg a nemesi komikus duo, **Herceg Jenő** és **Komlós Vilmos** vendégszolgálatát a Hangliban. Új műsoruk a napi aktualitások sorozatát állítja fel és a vendégszereplés iránt óriási érdeklődés mutatkozik.

— **A konyha jelke, a háziasszony büszkesége a Heber-féle Elite tészte.** Pompásan süt-főz, disse a konyhának ez a családi főhelye. Négy ártized tapasztalatának eredménye! Gyártja, árulja: **Heber Sándor** kályha- és tüzehelygyára, **Vilmos** eszár út 39. Átlap ingyen.

MEGNYILT
A
RUDAS FÜRDŐ
HANGULATOS, ÚJ
BIEDERMEIER
ÉTTERME
FASZÉNPARÁZSON SÜLT
ÉTELKÜTÖNIEGESSÉGEK
Vörös Jancsi muzsikái

ket találja. S ha városokat keresne, melyekben benne volt annak az ígéréte, hogy egészen magyar városok lesznek Kolozsvár vagy Marosvásárhely mellett, Kassára kellene gondolnia, vagy Pozsonyra, vagy Eperjesre. Ha kimondom ezt a szót: város, már sokszor nem is a hirtelenőtt Budapestre gondolok, hanem ezekre a városokra, a Rákóczi sírját rejtő Kassára, az országgyűlések emlékeivel teli Pozsonyra. Aki írónk a városról ír, jórésztben a Felvidékről ír, erről a helyzete szerint északi, szelleme szerint nyugati tájról, mely egy részében tele van magyarral, de egészében tele van magyar kövekkel, magyar síremlékekkel és magyar multtal.

— Mit adott e táj az egész magyarságnak? — kérdeztem magamban sokszor — hiszen nem volt olyan önálló szerepe soha, mint Erdélynek s nem zajlottak oly nagy esaták, mint másutt, legfeljebb Branyiszko őri a szabadságharc hősi emlékeit és néhány sík Rákóczi lábnyomát. Mégis: adott valami lázlatan polgári szellemet, valami higgadt megfontoltságot és szláv lágyággal átítatott szelidebb magyarságot a kemény kunok Alföldje fölött. S ha most a világ helyzetéről szólnok, erőkről s esélyekről, engem először egy érdekel. Az, hogyha szólni fognak ottani magyarok, érzem-e bennük ezt a Felvidéket, ezt a páthosztalan és lázlatan és szenvedélytelen magyar világot, mely tudja érdekét és ismeri kötelességét Európa mellett?

Ezt várom most — mondta esendesen az izgatott éjszakában s akkor megérkezett a Felvidék magyarjainak kiáltványa. A teremben esend volt, mikor felolvasták s lassan megszólalt valaki: magyar hang, igazságában biztos, nem erőre, hanem emberségre és jogokra hivatkozó! Ha van még Európa, lesznek, akik értik és becsülik.

— **Új református templomot avattak Miskolcon.** *Miskolcra* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délelőtt az ősi református deszkateplom helyén épült templomot avatott **Farkas István tiszántúli püspök.** Az avatási ünnepségen több ezer hívő vett részt, megjelent **Lukács Béla** főispán is. A püspök nagyhatású beszédében óvatosságra intette híveit és felszólította, hogy vele együtt **ebből az ünnepi alkalmából közös áhitatos föhással forduljanak Istenhez a béke megújítására.**

— **Csoőr Lajos: »A magyar nép legyen nyugodt továbbra is, de készen arra...«** *Tudáról* jelenti: **Csoőr Lajos** képviselő vasárnap tartotta meg beszámolóját **Tóalmáson**, ahol több ezren hallgatták. Hét-százezer holdat akarnak a nép kezére juttatni — mondotta. — **Ez igen szép eseményt lenne, ha az ígért testet öltene!** Követelte, hogy a családi munkabérendszert **terjesszék ki a mezőgazdasági munkásság számára is.** Az általános védkötelezettség bevezetését a magyar nép szívesen látja, **mert már vágyik a békebeli katonaság után.** Az általános hadkötelezettség megszavazásával határozni kell arról is, hogy egy esetleges hadüzenet, vagy háború esetén az országgyűlésnek **megfelelő befolyása legyen.** Külpolitikában teljes elismerés illeti meg a kormányt. **Csehszlovákia felszámolása a legnagyobb valószínűség szerint békes úton fog megtörténni, mert Szovjetországban kívül egyetlen hatalom sem akar háborút.** A magyar nép legyen nyugodt továbbra is, de készen arra, hogy **ha a szomszomszagos katonai beavatkozást lenne szükségessé, akkor teljes erővel véhesse hirtokába ősi jussát.** Az általános képviselőválasztásokat a jövő tavaszra várja.

— **A vasárnap rendőri krónikája.** **Kerné-Keller** József 33 éves volt magán-tisztviselő, hiszékeny emberektől azzal esalt ki pénzt, hogy az esztergomi egyházmegye **kegyeser-parillónokat** fog fölállítani a város különböző pontjain és őt bízták meg azzal, hogy **kauciót üzletvezetőket és alkalmazottakat** szerezzen. Letartóztatták. — Vasárnapra virradó éjjel a ferencvárosi pályaudvaron elfogták a tehervagonok fosztogatóját, **Fiuth László** 25 éves napszámos személyében.

— **Luxuskocsitól a kiskocsig minden igényt kielégítenek a modern Ford-utók.** A nagy 8 hengerestől a kis Mávag-Fordig mindenki megtalálja a magának megfelelő Ford kocsitípust! Kerjen dímentes próbatúrát a vezérképviseletnél (Hahn Artúr és Társas, Andrassy út 10.) és nem vesz más kocsit.

Miller
GYÖRGY
szücsmester

új modeljeinek
bemutatását
megkezdte

Finom
minőségek
Párizsi ízlés
Olcsó árak

IV, Petőfi Sándor ucca 6

— **Magyar Ciszterci Diákszövetség kongresszusa Székesfehérvárott.** *Székesfehérvárról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap a Magyar Ciszterci Diákszövetség tartott országos kongresszust Székesfehérvárott. Az ünnepség szentmisével kezdődött, amelyet **Werner Adolf** zirci apát, titkos tanácsos pontifikált. Ezután a gimnázium udvarán ünnepség volt, amelyen **Ury Lajos** táblai tanácselnök elnökölt. Az ünnepi beszédet **Halla Aurél** nyugalmazott államtitkár, mint volt székesfehérvári diák mondotta. Ünnepség után az öregdiákok az intézet mai növendékeivel együtt ünnepi balladásra mentek az országzászlóhoz. Az ünnepséget társasébed követte.

— **Elgazdolta a kerékpárost az autó.** *Siófokról* jelenti *A Reggel* tudósítója: **Bazsó Imre**, tizenhárom éves fiú, egy siófoki kereskedő kifutója, kerékpáron Balatonújakra igyekezett. Egy szerék előzése közben hirtelen szembe taláta magát egy budapesti gépkocsival, amelyet **Hidasi Árpád** budapesti lakos vezetett. A gépkocsi a kerékpárost elgázolta. **Bazsó Imrét** a mentők koponyaalapi töréssel kórházba vitték. Állapota életveszélyes.

— **Felavatták a dunaföldvári országzászlót.** *Dunaföldvárról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délelőtt avatták fel a dunaföldvári országzászlót. Az ünnepségen megjelent **Szandner Pál** egyetemi tanár, **Törley Bálint** országgyűlési képviselő, **Szongott Edvin**, Tolna megye alispánja, **Kovács Sebestyén** Endre, **Szakács Ernő** és **híronult Dunaföldvár egész polgársága.** Az országzászló előtt **Ambach Mihály** apátplébános misét celebrált, majd **Sipos Ernő** ünnepélyesen átadta a zászlót **Nagy Lajos** községi bírónak. Utána **Petainek József** képviselő, majd **Cselényi Pál**, az országzászló bizottságok társelnöke mondtak beszédet.

— **Halálos autógázolás Pestszentlőrincen.** Vasárnap délelőtt **Pestszentlőrincen**, az **Üllői út 86. számú ház előtt** a **CR 250** rendszámú taxi elütött egy biciklistát. A biciklistát **Pirnitsky Károly** 32 éves férfi oly szerencsétlenül esett a közlekedésre, hogy azonnal meghalt. A vizsgálat megindult.

— **A volt losonci 25. közös gyalogezred** (K. u. K. Inf. Reg. Nr. 25. Edler von Pokorny) al-tiszti és legénységi állományú bajtársakat kérjük, hogy e hó 25-én d. e. 10 órakor a Schulz-féle vendéglőben (Árénai út és Thaköly út sarok) bajtársi összejövetelre jelenjenek meg.

Tisztelettel
meghívom Önt is
új modeljeim
megtekintésére

Miller
szücs

IV, Petőfi Sándor ucca 6

Kívül belül
tökéletes

SALGÓTARJANI
NEO PERPETUUM
KALOR
REX
OMNIA
LIGNOR
SZEKULY FA
TÜZELÉS
ELEGYENŐGŐ
KALYHA
KARHATÓ MINDEN JOBB
VÁRSZAKOS KEZELÉS
BUDAPEST-SALGÓTARJANI
GÉPGYÁR ÉS VASONTÓRT

AZ ESTIE

Írta:
Szabó Zoltán

Sokáig a helyzetet vitatták, szenvtelen, majd izgatott szavakkal s Európa lázait mérték okos mondatokban. Aztán egy hirtelen pillanatban mindenki elhallgatott s éjjel felé hirtelen esend lett, mintha kísértet szállt volna a termen át. Valaki fölkel és a telefon felé indult, hogy felhívjon egy szerkesztőséget és a feszültség érezhetően nőtt a falak között. Két percig hallgattak s akkor visszajött a telefonáló. Leült és szólt: »Semmi«, aztán még egyszer: »Még semmi!« Egy öszülő úr lassan beszélni kezdett:

— Huszonöt évet éltem odafenn, — mondotta halkán — odafenn, hol a városokra korábban borították az estét a hegyek. Még érzem nyelvemen a körmői cukrász nehéz süteményének ízét és Pál mester lőcsei Mária-szobrának arca néha felmerül álmaimban. Ó, mennyit térdeltem Szent Erzsébet kassai templomának régi kövein és hányszor akartam vonatra ülni, hogy visszatérjek Besztercebánya vén házai közé. Valamu mindig visszatarított. Talán féltem, hogy nem a régi várost találom a régi hegy alatt, hogy a házak és templomok elvándoroltak a helyükről és kicsérélték őket, mint a tisztviselőket a középületekben. De néha, kütönösen öszidőn, mikor esipős és nedves szelek érkeznek északról Budára, megállok az uccán szimatolva. »Felvidéki idő« — mondom magamban ilyenkor, hosszasan, kerülövel megyek haza s könyveim között Krudy-novellákat keresek, melyekben különös öntözök régmódi finom urak élnek át fenyőillatú élményeket kárpát-alji fogadók szobáiban. Ilyenkor befittetek és figyelmesen hallgatom a fahasábok ropogását, teát iszom, erős teát, régi eszéből és várak vala-mire. Hogy mire; alig tudnám elmondani, de gyakran érzem öregek fájdalmait, kik félnek meghalni idegenben, távol az ismerős fűzekről. Mindig csak néhány óráig szokott tartani ez az érzés és akik hazájuktól távol élnek, mondják: ilyen a honvágy. Megfigyeltem, hogy sohasem politikusok beszédei és világ-helyzet alakulása hívták életre bennem ezeket a pillanatok, mindig csak évszakok, órák, hangulatok, szelek, melyekben volt valami a hegyvidék különös illataiból. Volt idő, mikor a posta sem érkezett meg odafennről, de a levegő akkor is megérkezett. Csipős illataival berohant a főváros uccáiba és a vár házsorai között úgy bolyongott, mintha Körnöcbányán lenne az ódon kapuk és vastagfalú házak között. Mindig megvetéssel néztem azokat, akik frázisokban és görögütés szavakban beszéltek erről a szűkebb hazámról. Mert mindig éreztem: szavaik nem érnek fel a táj lelkehez és a városokhoz, melyekben egy darab magyar történelem alszik. Mindig az ilyen felvidéki pillanatokban éreztem leginkább e nép sorsát és jövőjét és ilyenkor el kellett gondolkoznom azon, hogy volt idő, mikor Magyarország északon ott kezdődött, ahol ma elvégződik. Volt idő, hosszú

századokon át, mikor ez a táj volt a végvár, ahol a maradék magyarságot őrizték maradék katonák és multja szerint ez volt Erdély mellett az ország legtörténelmibb része.

Ha másutt csak esaták és dúlások emlékei maradtak meg, itt megmaradtak a kövek is és régi festmények a gót templomok oltárain. A mai országban szinte csak maga a pusztá föld maradt meg magyaroknak, de odafenn megmaradtak a városok is, a házak is. Valami szakadatlan folytonosságban őrizték azt, ami magyar emlék. Odáig nem jutott fel a török és a hegyek alatt hamar elrohant a tatár, a kövek majdnem épebbek maradtak, mint a nép, hegyek és fenyők őrizték őket. Valami tisztultabb, nyugodtabb és polgárabb világ ígérete nyugodott e tájban s ha magyar ráért volna attól, hogy katonának kellett lennie, arra, hogy polgár legyen, itt lehetett volna leginkább az. Ungvártól Pozsonyig. S ha visszagondolok most időnként erre a tájra, nemesak mint felvidéki gondolok vissza rá, hanem mint európai is. Az országnak a nyugati karóján kívül mindig ez a része volt legközelebb Európához, a várak magyar vitésége mellett a polgárházakban az európai kultúra erjedt. Talán nem véletlen, hogy a magyar irodalom Kazinczyjai mind itt a hegyek alatt dolgoztak és írtak, azért, hogy a haza közelebb legyen Európához. Ez a vidék sohasem volt olyan értelemben vidéki, mint az Alföld és régóta gyanakszom arra, hogy ha valaki összeállítaná, hogy melyik magyar tájon volt a legtöbb könyvtár a multban, ezt a felsővidé-

ket találná. S ha városokat keresne, melyekben benne volt annak az ígérete, hogy egészen magyar városok lesznek Kolozsvár vagy Marosvásárhely mellett, Kassára kellene gondolnia, vagy Pozsonyra, vagy Eperjesre. Ha kimondom ezt a szót: város, már sokszor nem is a hirtelen-nőtt Budapestre gondolok, hanem ezekre a városokra, a Rákóczi sírját rejtő Kassára, az országgyűlések emlékeivel teli Pozsonyra. Aki írónk a városról ír, jórésben a Felvidékről ír, erről a helyzete szerint északi, szelleme szerint nyugati tájról, mely egy részében tele van magyarral, de egészében tele van magyar kövekkel, magyar síremlékekkel és magyar multtal.

— Mit adott e táj az egész magyarságnak? — kérdeztem magamban sokszor — hiszen nem volt olyan önálló szerepe soha, mint Erdélynek s nem zajlottak oly nagy esaták, mint másutt, legfeljebb Branyiszko őrzi a szabadságharc hősi emlékeit és néhány sík Rákóczi lábnyomát. Mégis: adott valami láztalan polgári szellemet, valami higgadt megfontoltságot és szlav lágysággal átitatott szelidebb magyarságot a kemény kunok Alföldje fölött. S ha most a világ helyzetéről szólnok, erőkről s esélyekről, engem először egy érdekkel. Az, hogyha szólni fognak ottani magyarok, érzem-e bennük ezt a Felvidéket, ezt a páthosztalan és láztalan és szenvedélytelen magyar világot, mely tudja érdekét és ismeri kötelességét Európa mellett?

Ezt várom most — mondta esendesen az izgatott éjszakában s akkor megérkezett a Felvidék magyarjainak kiáltványa. A teremben esend volt, mikor felolvasták s lassan megszólalt valaki: magyar hang, igazságában biztos, nem erőre, hanem emberségre és jogokra hivatkozó! Ha van még Európa, lesznek, akik értik és becsülik.

— Táviratilag fordult a magyar igazságért Mussolinihez, Chamberlainhez és Hitlerhez a HONSZ. Vasárnap délelőtt nagyválasztmányi ülést tartott a *Hadirokkantak Országos Szövetsége*, amelyen vitéz árváltfalyi Nagy István országos elnök megnyitotta után táviratilag fordult a nagyválasztmány Hitler kancellárhoz, Mussolinihez, valamint Chamberlain angol miniszterelnökhöz, hogy támogassák a magyar igazságot.

— Eperfának rohant a motorkerékpárjával egy egri városi tisztviselő. *Egerből* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Valentin János* 30 éves egri városi tisztviselő *Gyöngyös* határában *motorkerékpárjával eperfának rohant*. A fiatal tisztviselőt a mentők *koponyaalapi töréssel haldokolva szállították kórházba*, míg a motorkerékpár hátsó ülésén helyet foglaló ismeretlen fiatal leányt a helyszínen kötötték be.

— Elmarad a GyOSz lengyel vendégelnök magyarországi utazása. Vasárnap kellett volna Budapestre érkeznie *egy népes és előkelő lengyel kereskedőküldöttségnek*, *Klarner* volt miniszter vezetésével. A lengyel vendégeket a *Gyár-iparosok Országos Szövetsége* hívta meg magyar tanulmányútra. Vasárnap reggel értesítették a GyOSz-t, hogy a látogatást *kénytelenek elhalasztani*.

— Herceg és Komlós ögész este a Hangliban. Holnap kezd meg a nemesi komikus dúó, *Herceg Jenő* és *Komlós Vilmos* vendégjátékát a Hangliban. Utánuk a napi aktualitások sorozatát állít fel és a vendégszerelés iránt óriási érdeklődés mutatkozik.

— A konyha jelke, a háziasszony büszkesége a Heber-féle Elite tűzhely. Pompaan süt-főz, disse a konyhának ez a családi tűzhelye. Négy átvizelt tapasztalatának eredménye! Gyártja, árusítja: Heber Sándor kályha- és tűzhelygyára, Vilmos esászár út 39. Árlap ingyen.

— Új református templomot avattak Miskolcon. *Miskolcól* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délelőtt az ősi református deszkateplom helyén épült templomot avatott *Farkas István tisztánai püspök*. Az avatási ünnepségen több ezer hívő vett részt, megjelent *Lukács Béla* főispán is. A püspök nagyhatású beszédében óvatosságra intette híveit és felszólította, hogy vele együtt *ebből az ünnepi alkalomból közös áhitatos főhással forduljanak Istenhez a béke megmentésére*.

— Csóor Lajos: »A magyar nép legyen nyugodt továbbra is, de készen arra...« *Tudáról* jelenti: *Csóor Lajos* képviselő vasárnap tartotta meg beszámolóját *Tóalmáson*, ahol több ezren hallgatták. Hét-százezer hivat akarnak a nép keszére juttatni — mondotta. — *Ez igen szép eseményt lenne, ha az ígéret tételét illetné!* Követelt, hogy a családi munkabérend-szeret *terjesszék ki a mezőgazdasági munkásság számára is*. Az általános védköteleztség bevezetését a magyar nép szívesen látja, *mert már vágyik a békebeli katonaság után*. Az általános hadköteleztség megszavazásával határozni kell arról is, hogy egy esetleges hadüzenet, vagy háború esetén az *országgyűlésnek megfelelő befolyása legyen*. Külpolitikában teljes elismerés illeti meg a kormányt. *Csehszlovákia felszámolása a legnagyobb valószínűség szerint békes úton fog megtörténni, mert Szovjetország-on kívül egyetlen hatalom sem akar háborút*. A magyar nép legyen nyugodt továbbra is, de készen arra, hogy *ha a szó-s mégis katonai beavatkozást lenne szükségessé, akkor teljes erővel vehesse birtokába ősi jussát*. Az általános képviselőválasztásokat a *jövő tavaszra várja*.

— A vasárnap rendőri krónikája. *Kenné-Keller József* 33 éves volt magántisztviselő, hiszékeny embertől azzal esalt ki pénzt, hogy az esztergomi egyházmegye *kegyeser-pavilonokat* fog fölállítani a város különböző pontjain és őt bízta meg azzal, hogy *kauziós üzletvezetőket és alkalmazottakat* szerezzen. Letartóztatták. — Vasárnapra virradó éjjel a ferencvárosi pályaudvaron elfogták a tehervagonok fosztogatóját, *Fiuth László* 25 éves napszámos személyében.

— Luxuskocsitól a kiskocsig minden igényt kielégienek a modern Ford-otok. A nagy 8 hengeresztől a kis Mávag-Fordig mindenki megtalálja a magának megfelelő Ford kocsitípust! Kérjen dímentes próbautat a vezérképviseletnél (Hahn Artúr és Társa, Andrássy út 10.) és nem vevő más kocsit.

Miller

GYÖRGY

szücsmester

új modeljeinek
bemutatását
megkezdte

Finom
minőségek
Párizsi ízlés
Olcsó árak

IV, Petöfi Sándor ucca 6

— Magyar Ciszterci Diákszövetség kongresszusa Székesfehérvárott. *Székesfehérvárról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap a Magyar Ciszterci Diákszövetség tartott országos kongresszust Székesfehérvárott. Az ünnepség szentmisével kezdődött, amelyet *Werner Adolf* zirci apát, titkos tanácsos pontifikált. Ezután a gimnázium udvarán ünnepség volt, amelyen *Ury Lajos* táblai tanácselnök elnökölt. Az ünnepi beszédet *Halla Aurél* nyugalmazott államtitkár, mint volt székesfehérvári diák mondotta. Ünnepség után az öregdiákok az intézet mai növendékeivel együtt ünnepi balladásra mentek az országzászlóhoz. Az ünnepséget társasébed követte.

— Elgázolta a kerékpárost az autó. *Siófokról* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Bazsó Imre*, tizenhárom éves fiú, egy síófoki kereskedő kifutója, kerékpáron Balatonújlakra igyekezett. Egy szekér előzése közben hirtelen szembe találta magát egy budapesti gépkocsival, amelyet *Hidasi Árpád* budapesti lakos vezetett. A gépkocsi a kerékpárost elgázolta. *Bazsó Imrét* a mentők koponyaalapi töréssel kórházba vitték. Állapota életveszélyes.

— Felavatták a dunaföldvári országzászlót. *Dunaföldvárról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délelőtt avatták fel a dunaföldvári országzászlót. Az ünnepségen megjelent *Szandtner Pál* egyetemi tanár, *Törley Bálint* országgyűlési képviselő, *Szongott Edvin*, Tolna megye alispánja, *Kovács Sebestyén* Endre, *Szakács Ernő* és *Kivonult Dunaföldvár egész polgársága*. Az országzászló előtt *Ambach Mihály* apátplebános misét celebrált, majd *Sipos Ernő* ünnepélyesen átadta a zászlót *Nagy Lajos* községi bírónak. Utána *Petainek József* képviselő, majd *Cselényi Pál*, az országzászló bizottságok társelnöke mondtak beszédet.

— Halálos autógázolás Pestszentlőrincen. Vasárnap délelőtt *Pestszentlőrincen*, az *Üllői út* 86. számú ház előtt a *CR 259* rendszámú taxi elütött egy biciklistát. A biciklin ülő *Pirnitsky Károly* 32 éves férfi oly szerencsétlenül esett a következtére, hogy azonnal meghalt. A vizsgálat megindult.

— A volt losonci 25. közös gyalogezred (K. n. K. Inf. Reg. Nr. 25. Eder von Pokorny) albizti és legénységi állományú bajtársakat kériük, hogy e hó 25-én d. e. 10 órakor a Schütz-féle vendéglőben (Aréna ut és Thököly út sarok) bajtársi összejövetelre jelenjenek meg.

Tisztelettel
meghívom Önt is
új modeljeim
megtekintésére

Miller

szücs

IV, Petöfi Sándor ucca 6

Kívül belül
főkelelés

SALGÓTARJANI
NEO PERPETIM
KALOR
REX
OMNIA
LIGNOR
SZÉK-KÜNY-FA
TÜZELÉS
EGYTONÉGO
KÁLYHA
KAPVÁTO MŰVŐTŐ JOBB
VÁLKÉRTÉS KEDVESEN

BUDAPEST SALGÓTARJANI
GÉPGYÁR ÉS VASONTÓRT

MEGNYILT
A
RUDAS FÜRDŐ
HANGULATOS, ÚJ
BIEDERMEIER
ÉTTERME
FASZÉNPARÁZSON SÜLT
ÉTELKÜLÖNÍ EGESSÉGEK
Vörös Jancsi muzsikái

(A Reggel rossz filmét nem dicséri)

Véleményünk a két filmjeiről

„Nehéz apának lenni“
Royal Apollo
Megható, mulatságos

Ennél az új magyar filmnél kénytelenek voltunk megállapítani, hogy a rendezés legalább olyan fontos, mint a jó story. A hathatós kisgyerek, aki a Sanyaró

Vendel-szerű slemilnek megrajzolt Páger tanár úrral, mint száraz dajkával, a vidéki leánynevelő intézetbe kerül s ott a VIII-ik osztály maturaandában nem kevesebb, mint harminc kismamára talál, igen édes gögicselő vezérszólom, noha kissé merészenk tartjuk, hogy a legifjabb magyar filmsztár, aki még nagynőni sem tud, — úgynevezett beszélőfilm-ben játszik főszerepet! De hát a sok fiatalság és sok vidámság elejétől végig annyira bearanyozza a filmet, hogy »Csöpi Ferkó« filmsztár úrnak megbocsátjuk azt a kis folytonossági hiányt, hogy a filmben elejétől végig egyetlen értelmes mondatot sem tud kiejteni. Vízváry Mariska, Vaszary Piroska, Szelezky Zita és Egrý Mária játsszák a film felnőtt hőlgyserepeit, Mály, Köpeczi Boóc és Nagy György a férfiszerepeket. — külön főszereplőnek számít Mály iradtalan pamacsbajusza a filmben. Ujra a rendezésre térünk vissza, amely tehetségesen, ötletesen és vidáman csoportosítja a jeleneteket s végleg meggyőzött bennünket arról, hogy a fiatal Keleti Mártonra a legnagyobb produkeciókat is nyugodtan rá lehet bízni. A végső kifejlődés egyetlen könnyes-mosolygós futam, a film lejjobban sikerült szakasza...

Hiát ez bizony operett, de legalább a javából! Úgy kell annak, aki a mesét komolyan veszi és nem a dalokra figyel, meg az ezzel szoros kapcsolatban levő Jeanette maedonald fogak gyöngyszemfehérségére... Nelson Eddy postakocsirablás közben is szívhezszólaan néz; hangja csupa erő, de mégis hajlékony, helyenként lágy és igazán megfogja az embert. A Szenorítát már egész Pesten éneklik. Közkedvencek lépett elő a lassubeszédű, málszajú, piznaul borjúszzerű, elragadóan kedves Buddy Ebsen.

3/4
„Nyugat leánya“
Décsi
Csupa szép dallam...

3/4
„Az ártatlan Theodora“
Scala
Nem a nagy publikum filmje

A hollywoodi Columbia első filmje, amely ebben az idényben a budapesti közönség elé került, nem az a sláger, amely jön, látják és győz! Az írodalmi finomságokra törekvő,

inkább franciás, mint amerikai ízlésű Boleszlavszki ezúttal a külső és tudatos tömeghatások elvetésével olyan filmvígjátékkal kísérletezett, amely közelebb áll a színpadhoz, mint a mozihoz. Vígjáték-hősnőjének Irene Dummet választotta, aki az amerikai filmvilág egyik legkultúraltabb drámai művésznője. Irene Dunne vígjátékszerében is kitűnő és megnyerő színjátékos képességeiről tesz tanuságot: megközelíti, de el nem éri azt a művészi rangot, amelyet a »Melékucca« főszereplőjeként világszerte elvitathatatlanul megszerzett magának. Nagyon kedves és vonzó egyéniség Melwyn Douglas és a három nagynő (felejthetetlen barátnőink a Mr. Deedsből!) újból remekelnek. A filmnek Budapesten kisebb sikere volt, mint amennyit művészi értékei megérdemelnek!

Zongoratanítás Budán
BALASSÁNYI DÖMJÉN TERÉZ
államilag képzett okl. zongoratanár
I. CSABA UCCA 9. Telefon: 154-60
Ertekezés: 10-12-ig és 3-6-ig.

Ha úgynevezett »stichpróbát« tartana valaki és megszavaztatná a közönséget, hogy kit tart a legnagyobb filmszínésznőnek, száz közül kilencenkilencen egészen bizonyos, hogy Greta Garbo neveznék meg. Lehet, hogy igazuk is volna, — de nem hollywoodi értékelés szerint! Hollywoodnak egy értékmérője van, s ezt úgy hívják, hogy: »box office«, ami körülbelül egyértelmű a »kasszasiker« szó jelentésével. Nekik lehet Greta Garbo a világ és a közönség szemében akármilyen nagy sztár, az ő hajlandóságukat és megbecsülésüket mégis csak a »box office« dönti el. Ilyen értelemben a hollywoodi ranglista első helyén, — ki hinné? — Shirley Temple áll pillanatnyilag. Léven ő a »box office star number 1«. A kasszaraportok szerint ugyanis az ő filmjei csinálják az egész világon a legnagyobb bevételt. Utána mindjárt May West következett, a Pesten is ismert kövér székszeplő dümonsínésznő, akit a közép- és nyugatamerikai farmerek társadalmának hajlandósága avatott ilyen magasrangú »box office« szlárra. Tőle vette el most ezt a második helyet Sonja Henie, a műkorcsolyázás volt világbajnoknője, akiről hiába túll fel az emberben az a vélemény vagy elképzelés, hogy ugyan, hogyan is lehetne teljes értékű sztár olyasvalaki, akinek mindig olyan témát kell keresni, amely egyik melléktudományához, a korcsolyázáshoz alkalmazkodik. — a »box office« jelentésük elsöprik az ellentmondást! Sonja Henie a »box office star number II.« Amerikában, vagyis ő áll a második helyen jövedelmezőség tekintetében. Tényleg, az amerikai közönség bolondul a Sonja Henie-filmekért s legyünk őszinték, némi joggal. Sonja ugyanis nem kizárólag jégtündéri tudományával szerzte meg az amerikai hajlandóságát, hanem azzal is, hogy csak úgy mellékesen kiderült róla, hogy — külön művésznő. Tessék csak megnézni akármelyik premier planját gyönyörűek a szemei, angyali kis arcoeskája van s ahogy finoman ívelt szájaeskáját mosolyra csücsöríti, abban feltalálható mind az a báj és mézkomplexum, amelyet a mindenható amerikai közönség egy filmaivától elvár. Ebben az új filmjében már a rendezés is inkább a játékra ad alkalmat Sonja Henie-nek, mint korcsolyázói művészetének bemutatására, bár három olyan jégrevüjelenet is van a filmben, amelyek kiállításra, arányai és méretei minden eddigi Sonja Henie jégatrakcióit felülmúlnak. (Különösen áll ez az utolsó nagy jelenetre, amely a híres Broadway Melodie revüfilmek legkáprázatosabb jelenetein is túlsz.) Mintha nem is egy szép és formás lány száguldana bajnoknői minőségében és a női grácia varázsságával a revüszínpaddá átalakított óriási jégpályán, hanem valamilyen csodasugarak segítségével levéggő libbentett káprázatos gyémántpillangó szökellene és csapongna ámuló szemek előtt a reflektorok vakító tűzében... És Sonja Henie, mint a stary drámai hősnője is százperentesen megállja helyét, biztosítva önmaga számára a szemek érdeklődésén kívül a lélek elragadtatót érdeklődését is. Főpartnere Don Ameche, aki talán még egyetlen filmjében sem volt ilyen emberi, közvetlen és megható, mint ebben a »Happy Landing« című legfrissebb Sonja Henie látványosságban, de kitűnő rajta kívül Caesar Romero és Jean Hersholt is, aki egy jazzénekesnő érdekes figuráját alakítja. Ez a legújabb Sonja Henie-film az 5836 személyt befogadó new-yorki Roxy-ban első héten 58.000 dollárt, második héten 51.000 dollárt és harmadik héten 42.000 dollárt vett be (28.000 dolláros átlag heti bevétel mellett) és ez volt az utolsó négy esztendőben az egyetlen film, amelyet a negyedik hétre is meghosszabbítottak ebben a színházban. Azt hisszük, minden további szó felesleges. Még csak annyit, hogy a film zenéje is gyönyörű. »A gipsy told me« című »holdvilág-fény«-slágere máris világhírű.

Érdekes újítás Budapesten:
KÖNYVTÁRRÁ ÁTALAKÍTOTT
VILLAMOSKOSCIK VISZIK
A KÖNYVEKET A SZEGÉNYEKHEZ!

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes, modern, sőt túlzás nélkül szellemes újítást

Kérje mindenütt a közismerten kiváló minőségű
OMTK = Oemtéká
tej és tejtermékeket.
ORSZÁGOS MAGYAR TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT M. SZ.
Levélcím: Budapest 112. Postafiók 15.
Telefon: 258-840.

valósít meg a főváros közművelődési bizottsága:

húszezer magyar könyvet mozgósít a szegények részére!
Megállapították ugyanis, hogy a Fővárosi Könyvtár és városzszerthe szétszórt fiókjait csak módosabb emberek látogatják, a szegényekhez nem jut el a könyv. Ezért a főváros most maga viszi el hozzájuk. Megállapodtak a BSzKRT-tal, hogy régi villamoskocsikból mozgókönyvtárakat csinálnak. Egyelőre

tizenhat villamosból lesz könyvtár.
Ezek előre megállapított terv szerint bejárák a várost és mindenkinek adnak könyvet, aki kér. Arról is gondoskodtak, hogy a külvárosok lakói előre megtudják, mikor érkezik hozzájuk a villamos mozgókönyvtár. Az újításra nagy és szép hivatás vár!

(A Reggel rossz filmét nem dicséri)

Véleményünk a két filmjeiről

„Feszedelemes életkor“
Kamara, City
Szép, finom, izgalmas

A negyvenéves asszony szerelmi problémája körül viharzik ez a kitűnő új francia film, amely, miután riktó színekkel exponálta az öregedő asszonynak a fiatal férfi iránt fellobbanó szenvedélyes szerelmét, annál nagyobb gyöngédséggel, finomsággal, szeretettel vezet le magát a lelki folyamatot, amely végül is nem érkeztetik máshová, mint az öregedésbe való szelid megnyugvás békés kikötőjébe. Hughette Duflos, a nagy francia drámai színésznő jászsa a darab főszereplő, öregedő asszonyát, aki óriási mintás imprimé-pizsamával és még óriásibb karimájú, kislányos florentinszalmakalapokkal indul neki élete utolsó nagy szerelmi útközetének, tüzes olasz tengerparti tájak virágos és lángoló hátterében, hogy sima fekete kosztümben, egyszerű kis fátyolos kalapjában (amelynek fátyola a mindjobbban kiütöközött ráncokat is eltakarja már) érkezék meg — unokája bölcsőjéhez... A két futam — az egyik fel, a szerelem tavasi égébe, a másik le, a lemondás szürke földjére — mesterien van hangszerelve! Kacagás és dal az első rész, csupa magabizás, valamint kozmetika- és divatsegítette szépség, néhány halk szó, nyöszörgés és sok-sok könny a második futam, amely már felejt és búcsúzik... S a vége mégis megnyugtató: az öregség ezüstba játszó színeivel s az unoka gögicselésének divatos jazz-számokat annyira pótoló s oly boldogító zenéjével...

3/4
„Szentpéteri éjszakák“
Radtus
Élmény

A franciák megint kilettek magukért! Megfilmésítették a Kreutzer szonátát és a kép, ha mást is fejez ki, mint amit Tolstoj mondani akart, szépségben, művészetben, emberségben, a férfi és a nő rejtelmes kapcsolatának kidolgozásában, a féltékenység elűzkösödésének ábrázolásában méltó az eredetihez! A franciák arccal, szemmel, odavetett fényvel, szándékos árnyékkal, a gyorsan pergő cselekmény hirtelen lélekzetviasszafojtásával úgy ki tudják fejezni a lélek legtitkosabb rezdüléseit s olyan feszültséget plántálnak a nézőtör minden tagjába, hogy nem nézzük, de átéljük az egészet. A békés, de unalmas családi otthon vissza-visszatérő megérzékelte az óraketyegéssel és a férj kottalapozó jelenete a francia filmek között is csillagos egyst érdemel. A kiélt arcú, csúnya, de nagyszerű Paul Renoir játszotta a főszerepet. (Emlékeznek rá? Ő volt az »Amok« orvosa.) Gaby Morlay csupa kifejezés és lendület művészi passzivitásban. Nagyon tetszett a villogó szemű Jean Yonell, Annabella többszörös partnere.

Elő az okmányokkal. Pénteken és a következő napokon este 9-kor, vasárnap és ünneppnap d. u. 12-5-kor szeszonyító műsor a Podiumban: Elő az okmányokkal!
— Brammer Odón női és férfi divatkelmeházába beérkeztek a legkiválóbb gyapjuszöveti, selyem- és jersey divatkülönlegességek. Celszeret és olcsó divatkelmek is dus választékban állanak rendelkezésre.
— Kalmár Pál, a rádióból ismert, közkedvelt énekes minden este az Emke-kavéházban énekel Farkas Béla és cigányzenekara kíséretével.

Svábhegy gyöngye
Mátyás király üdülő
ahol minden kéavelmet megtalál. Elsőrangú ellátás, kivánatra diétás konyha. Fogaskerekű mellett, (400 m magas-san). Hideg-meleg folyóvízes, terraszos szobák, gyönyörű kilátás, nagy park, Utóidényárak. Telefon: 165-361, 165-362. Mátyás király út 7.

Reggeli levél

Halál az almafán, Angyal a bankban.

Két Broadway-darab került színre az évadnyitó előjulgóban, az egyik a fiatal író katolikus író, Osborne tízkepes színjátéka, amely *«On borrowed time»* címen körülből március óta slágerdarabja New Yorknak, (egy héttel előre elvannak adva a jegyek) s az *«Angyalt vettem feleségül»* című Vaszary-vígjáték, amelyet nyugodtan nevezhetek ugyancsak Broadway-darabnak, mert hiszen másodszori színrekerülését hazánk fővárosában nyilván annak köszönheti, hogy hosszú hetek óta igen nagy erkölcsi és anyagi sikerrel játszzák New Yorkban. Az Osborne-darab, amelyet a jó színpadi svédúj Zagon István *«A világ közepe»* címmel fordított magyarra, abból az ó-angol legendáscsokból született, hogy a jó embernek, Isten, önkéntes jöttelért hatalmat ad még a halál fölött is. Csak akarnia kell valamit és annak az akaratnak mindenek engedelmeskednek. Jelen esetben például Osborne-darabunk főszereplőjét, a jó öreg farmert és valamikori szabadszájú tengerészt, kis unokája — aki nagyapót már csak azért is a világ legderekabb emberének tartja, mert megtanítja őt pipázni, módjával káromkodni, sőt még a snapszos-flaskájából is megkínálja hébe-hóba (micsoda nagyapapa, nem?) — figyelmezteti, hogy mert ő olyan jó ember, csak akarnia kell valamit és az beteljesedik. Például akarja csak azt, hogy a szomszédék almatolvaj kisfia — ne tudjon az almafáról lejönni. *«Dictum factum»* — és nagyapó rájön, hogy a jó Isten milyen kivételes hatalommal ruházta fel. De nagyapó már nagyon öreg. Hőfehér a haja, reszketeg a keze, hajlott a dereka. Egy nap komor fiatalember lép be nagyapóhoz és gyönyörűen zengő basszbariton hangján felszólítja, hogy — jöjjön vele. Nagyapó ki sem meri mondani, hogy a komor idegenben felismerte az ifjú és tetterős Halált, akit életenergiájának utolsó fellobbanásával elhesseget, mondván, hogy anyáttan-apáttan kis unokájának reá még szüksége van, hagyjon neki békét. A Halál el is megy s nagyapó boldogan él tovább aranyzóke unokájával, de egy későbbi szívgöröses és köhögéscsilladáson jelenetben *«a tanár úr»* újra megjelenik. Nagyapó és unoka összedugják a fejüket: *«küldjük fel az almafára.»* A Halál felmegy, — és nem tud többet lejönni, mert nagyapó nem akarja addig leengedni, amíg az unokáját fel nem veseli. A költői gondolat itt kiterjedőlyesedik: megszűnt a Halál hatalma a földön, senki sem hal meg, százéves aggasztások, súlyos megbetegültek, sőt, még a vérmérgezést kapott kisfiú sem, pedig hányan vannak közöttük, akiknek sem élő, sem holt állapotukban — valóságos megrájtás volna az irgalmas halál. Többoldali rábeszélésre belátja ezt az utolsó kénben nagyapó is, leereszti a Halált az almafáról és szinte boldogan és jókedvűen indul el a gyönyörűhangú, komor fiatalember után arra a másvilágra,

ahol a »tengeri herkenyű« terem, — amint ezt annakidején kis unokájának mesélte...

Szerencsésejé ennek a szép és költői színdarabnak, hogy a már befejezett tengerentúli siker hírével és méltóságával érkezett el mihozzánk és nem valamelyik magyar szerző nyugtolta be nagy szeppege a Vígsházhoz. Mely esetben is körülbelül a következő egyoldaltú párbeszéd játszódott volna le a Vígsház igazgatója és a szerző között:

Jób: Moóndd... meg vagy te bolondulva?! Mi az, hogy a halál felmegy az almafára és nem tud onnét lejönni többet?! És hogy képzeld: egy öregember és egy kisfiú játszanak végig egy egész darabot?! Elvette a jó Isten az eszedet? Na és hol a szerzem? És hol a nő?! És kihál az egész család, csak a szerző marad életben?! Ezt akarod te előadni, ezt a gyászdarabot, a mai időkben? Na, neem... ezt te sem gondold komolyan...

...Amiből világosan következik, hogy egy magyar Osborne aligha került volna át a sikernek olyan hírével a Broadwayra, mint amilyen sikerhírral az amerikai Osborne a Broadwayról a Szent István körútra bejutott. A Vígsházban csak biztosra, vagy ahogy a pesti slang mondja: *«csak tutira lesz menve!»* A kicsit epikus esőrgedezésű, de kétségbevonhatatlanul megragadó és lenyűgöző darabot olyan előadás szolgálja, amilyent a Vígsház színpadán sem láttunk az utolsó tíz estendőben. All ez elsősorban a két főszereplőre, Somlayra és Vágó néniére, akik Philemon és Baucis szerepeikben az érett és nemes művészet fenséges hangszereit szólaltatták meg. Somlay alakítása egyenesen színpadtörténelmi tanulmányoknak kívánkozik, a lélek forrása sőt minden szavából, fehérhajú öreg napként sugározza be a színt minden zugát. Vágóné haldoklásti jelenetét hangos filmre kellene felvenni s a színiakadémian minden késői hystrio-nemzedéknek tanítani. Jólcső meglepetés volt számunkra Kómyves úr bemutatkozása a Halál szerepében. Minden maszke és öltözködésbeli külsőségről, mint segítségéről, lemondva, szinte a snapszóság szerényen megjelenve, igazán csak a képességeire, a tehetségére támaszkodva, hajszálfinom érzékkel találja el az életveszélyesen kényes szerep nyugodt, vonzó és mégis félelmetes hangját, elhíhet és meggyőző, — meggyőzően már első fellépésével bennünket is arról, hogy komoly, nagy nyeresége a nehéz vígsházi gardának. Vaszary-Piroska is tökéletes. Varázslónői biztonsággal lép fel a jólismert és megszokott »szírtírói« szerepkörben s arat méltán megérdemelt, legmagasabbrendű sikert. Az újonnan bemutatkozó Kormos Márta kedves és tehetséges. A kis Szepes Iván angyali. De a kisebb szerepek betöltői is, mintha csak érezték volna, hogy itt mindenkinek az utolsó leheltől oda kell adnia magából mindent: remekelnek. Elsősorban patinás, tízenyolckarátos szín-

arany Bárdi Ödönünk, de kitűnő Justh úr is, a medve-mozgású, kedves Dózsa és Mátraynak is akad alkalma, hogy rokonszenves színészi képességeire felhívja az általános figyelmet. Talán Greguss volt kissé a kelleténél harsányabb. Tüldécegy nyaktartása s valamilyen gengszter-komplexumba való régi beteszermesedése befolyásolhatják. Több hajlékonyságot kérünk. A rendezés (Hegedűs) s a díszlettervező (Vörös) remekeltek.

A Vaszary-vígjátékot az Andrássyúti Színház, hallván, hogy New Yorkban zenés revüt csináltak belőle, ugyancsak megzenésítette. A megzenésítés sem nem rontott, sem nem javított a darab grandiózus ötletén: hogy a férfi — még ha bankigazgató is — ne kívánjon magának egy földre szállott angyalt partnerül, mert az angyal nem hazudik, pofonvágja a kétértelmű bókka kedveskedő kegyelmes urat, a ház legfontosabb barátját, sikoltozni kezd és botrányt csinál az estély kellős közepén, ha a rumba-partnere szabályszerűen magához szorítja, — egyszóval az angyal talán még földi hölgyeinknél is komplikáltabb portéka. Ez a darab egyik mesteri futama. A másik: hogyan akarja a férfi, feleségének mennyei örökségként magával hozott angyali erőnyeit — sokkal kényelmesebb és kellemesebb földi gyarlóságokká átváltoztatni. Ahogy ez Vaszarynak sikerül: ebben van a darab amerikai siker-titka. Az angyal nem tud disztignálni, hogy hogyan, mikor és mit kell hazudnia, — amire pedig egyenesen felkérlik, — lehazudja tehát például azt, hogy egyáltalán a szobában tartózkodik az illető, akivel csokolózáson rajtaesiptek... Lázár Mária játssza az angyalt szírmaira bomló júliusi szépségének vérpiros szupermámoreában. Törzs a partnere, aki nagy drámai rangjának bizonyos

Hacsek és Sajó

(Herczeg és Komlós)

holnap, keddtől a

HANGLIBAN

teljesen új műsorral

Halmi Imre

zongorahumorista

engedményeket tevő könnyedséggel és bursikóz vidámsággal áll az előadás rendelkezésére. Fialat hölgyek egész légiója színesíti a színpadot, élükön a keccses, pikáns Fenyvesi Évával, a szőkebajú, taftsuhogású, debütáns Szende Bessie-vel s a rég nem látott, elragadóan csinos, boci, boci tarka Gervay Maricával. Bilicsi és Boros duo-szereplése némileg ádáz lévén — nem éri el a kívánt hatást. A darabba bevették a Londonban most oly divatos *«Lamberth walk»* című táncot. Bobby Gray úrnak, a táncmesternek, az eredeti londoni tánc, amely pedig igazán világsikert aratott, nem volt elég eredeti, ő még stilizálta is! Ami kiírt belőle, az minden, csak nem lamberth walk. Kérem a t. igazgatóságot, sürgősen helyezték el a túlbecsvágyó fiatalembert néhány hónapra az aszódi üdülőintézetbe. Ettől függetlenül, a mulatságos, szellemes darabnak tiszta szívből nagy sikert kívánunk.

Egyed tottan!

Vasárnap alig néhány jóbarát jelentésében fölúvattak Ady Endre Lédájának sírkövét

(A Reggel tudósítójától.) Kis csoport állta körül vasárnap a Kerepesi temető új sírkövét, amelyen egy halott asszony neve csillogott fehéren: az a név, amelyet Ady Endre adott neki és tett halhatatlanná: Lédá... Tizenegykor akarták elkezdni a sírkőavató ünnepséget, de még jóval 11 után is várakoztak. Kicsit bizonytalanul, de még várakoztak. A barátokat várták, a költő kor- és pályatársait, akik közül csak nagyon kevesen jöttek el. Ott volt Traeger Ernő miniszteri osztályfőnök, Supka Géza dr., Rubinyi Mózes, Plätz Rudolf, Csorba Géza, a szobrász, Brüll Berta és Brüll Margit, Lédá nővérei, Révész Béla, Kárpáti Aurél és néhányan azok közül, akik csak a versenyen keresztül érezték közel magukat Adyhoz és Lédához. Kárpáti a Vajda János Társaság nevében köszönetet mondott Révész Bélának, Ady és Lédá élettrajzírójának, aki egyik Ady-könyvének jóvedelmét ajánlotta fel a sírlelték költségeire. Utána Andersen Felicia szavalt el *«Az utolsó mosoly»* című Ady-verseket. Mikor elszállt az utolsó mondat is, *«Mosolyos hideg ajkam köszöni a csókot...»* — véget ért a esendes ünnepség. A fehér kövön, amely alatt Lédá pihen, — *«Ketten voltunk csak tiszták, hófehérek»* — három koszorú maradt.

A Vajda János Társaságé, Bölöni Györgvéké, melynek szalagjára az van írva: *«Lédá asszonynak Itóka és Gyurka.»* (Ady adta az Itóka nevet Bölöni feleségének.) A harmadik, sárga krizantém-koszorú fölírása: *«Révész Béla, Lédának.»*

* Erzsébet, a töviskoronás királyné a címe *Siliga Ferenc* háromfelvonásos (12 képes) zenés színjátékának, amely e hó 29-én kerül színre az Erzsébetvárosi Színházban, jórészt meghívott közönség előtt. A versesjáték főbb szerepeit játszóak: Egrv Anna (Erzsébet), Kürthy Sári (Zsófia), Fehér Gyula (gróf Andrássy Gyula), Réthy Rudolf (Rudolf), R. Tóth József (Ferenc József) és Ascher Oszkár (Falk Miksa). A kísérezőné Barna Izsó szerezte.

Évadnyitás a Pesti Színházban

Szombaton, szeptember 24-én
először

A SZABAD LÁNY

Denys Amiel új színjátéka.

Fordította: **Harsányi Zsolt**

Főszereplők:

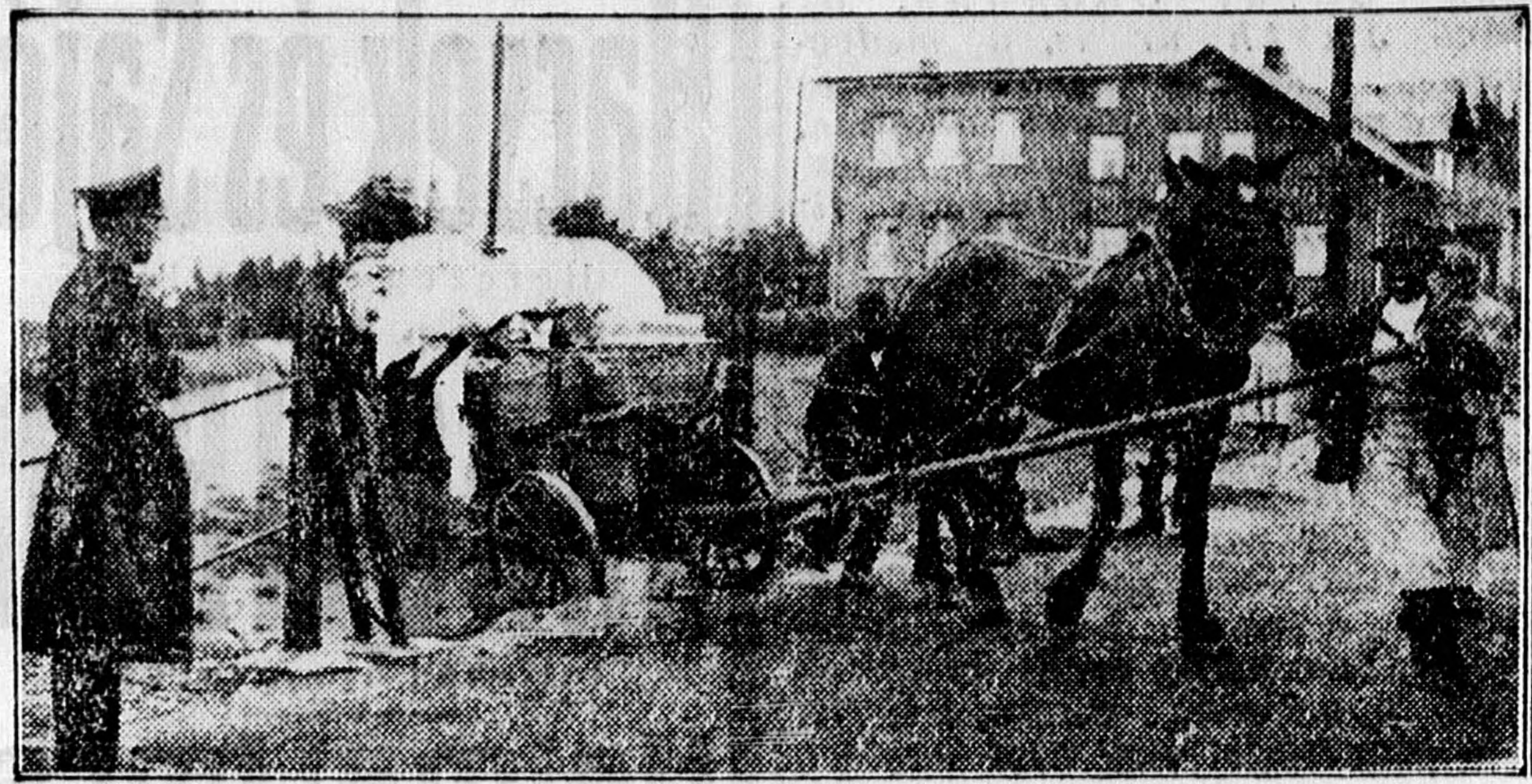
Muráti Lili,
Ajtay, Básthy, Somló,
Lengyel Gizi, Szemlér Mária,
Váry Gyöngyi, Keleti,
Bondy, Kédly

Telefon: 115-438, 122-144

Elő az okmányokkal!
nagy »Kamara«-revü a
PÓDIUMBAN
PREMIER PÉNTEKEN
Békeffi konferál

DZSUNGELSZERELEM
SIMPLON csodálatos pasztelszínű film LLOYD

HUNYADY SÁNDOR
*Uj regénye
«Janosi és Tuloska»
a Janosi Élet
új színműben*

A cseh-szudétanémet összeütközések legforróbb pontján vették fel ezt a képet: Schwaderbach mellett, ahol a szudétanémetek megostromolták a csendőrkaszárnnyát, a csehek pedig tankokkal, ágyúkkal, páncélos autókkal vonultak fel a szudétanémetek ellen. A szudéták itt ezrével lépték át a határt és átmenekültek német területre. Képünkön a szeker éppen a cseh-német határvonalon halad át. A kocsin hevenyészve összedobált holmik, háztartási eszközök, kosarak, ruhák, ágynemű, dunyhák. Viszik, ami menthető... A kép balszélén fegyveres német határőr áll.

Érdekes fordulat a körözött Bárdos volt képviselő ügyében:

hazajön, ha „salvus conductust” kap

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes ügy foglalkoztatja vasárnap délelőtt óta a főkapitányság intellektuális osztályát. Ismeretes, hogy Bárdos Ferenc volt képviselő, a Hermes Biztosító Intézet vezérigazgatója ellen a rokkantegyleti sikkasztásokkal kapcsolatban körözölevelet adtak ki. Közben bebizonyosodott, hogy Bárdos csehszlovák területen tartózkodik. Vasárnap délelőtti megjelent a főkapitányságon egy budapesti ügyvéd és Bárdos Ferenc megbízásából kérelmet terjesztett az intellektuális osztály vezetője elé. Bárdos közölte ügyvédjével, hogy tudomást szerzett a körözölevélről és szívesen hazajönne, azzal a feltétellel, ha nem tartóztatják azonnal le.

Bárdos azzal okolta meg kérelmét, hogy súlyos beteg, állandó gyomorvérzései vannak s így kórházi kezelésre van szüksége. Arra kéri a budapesti rendőrséget,

állítsanak ki számára salvus conductust

és várjanak a további intézkedéssel addig, míg felgyógyul. A főkapitányságon részletesen megtárgyalták az ügyet és valószerű, hogy Bárdos Ferenc kérését teljesítik, a menedéklevelet megadják, annál is inkább, mert a beteg ember szökésétől nem kell tartani és jelenlétére a rokkantegyleti nyomozás érdekében feltétlenül szükség van.

A kereskedők öregségi biztosítását sürgették vasárnap a gyöngyösi kereskedőparlament szónokai

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap volt Gyöngyösön a vidéki kereskedelmi testületek országos értekezletének második tanácskozó napja. Sok felszólalás hangzott el, különböző nézeteknek, panaszoknak, kívánásoknak adtak hangot. A kereskedők egyöntetű véleménye az volt, hogy az utóbbi idők nem egy sikertelensége ellenére is

az érdekképviseleti harcot nem szabad feladni

és önfeláldozóbb tömörüléssel nagy eredményeket lehet elérni. Polgár István, a gyöngyösi OMKE elnöke nyitotta meg a gyűlést. Balogh István, az első felszólaló a gyümölcs-export kérdéséről beszélt. A minőségi termelés fokozásával

Magyarország Európa gyümölcsös kertje

Lehetne — mondta. A mai viszonyok között azonban kivételünk a gyümölcsfogyasztó államok szükségleteinek csak két és fél százalékát látja el. Österreicher István (Szolnok) azt kérte, hogy állami szerv az exportban csak a közraktárak szerepét tölthesse le. Königsberg Ignác a gyümölcsös, Silberstein Géza a borkivitelről beszélt. Kecskeméti Mihály (Kecskemét) a kereskedőtársadalom együttműködésének fontosságát fejtette, majd Kálmán Andor, a MABI elnöksége

önkormányzati szervet, amely az önálló kereskedők öregségi, betegségi és rokkantsági biztosításának ügyét intézné. Kálmán tervezete szerint

a gyárosok és a nagykereskedők számláit egy-két ezreléssel terhelnék meg a biztosítási szerv javára. A járulékok nagyobbik részét pedig maguk a kereskedők fizetnék.

Illés Béla (Eger) az ügykezelés egyszerűsítésére nyugdíjbérlégek bevezetését ajánlotta. Gröber Ferenc, Fockó József és Pás Dezső szót hozta a kérdéshez, majd Vértés Emil kijelentette, hogy az öregségi biztosítás hiánya az önálló kereskedők legfőbb kérdése. Ő is hozzájárult Kálmán Andornak ahhoz a tervéhez, hogy

öt évi járadékfizetés után, hatvan éves korban, már járadékjogosultak

legyenek a tagok. Huszár Lajos azt indítványozta, hogy az ország kereskedői egy meghatározott napon

jövedelmük bizonyos hányadát ajánlják fel az országos családvédelmi alpra.

A gyöngyösi értekezlet lelkesen hozzájárult ehhez az indítványhoz. Kovács József tiltakozott a kereskedők léteüket fenyegető gyári devalválás ellen. Kérte a kormányt, hogy ezt rendelettel tiltsa meg. Molnár Béla, az OMKE titkára szövegezte az iparigazolványok kiadásának és az üzletnyitások engedélyezésének beszüntetését. Kérte a kormányt, hogy minél előbb állítsa vissza a régi rendet. Ehhez a kér-

HANSA LLOYD AUTÓK
Legújabb típusok.
SZEMÉLY AUTÓ TEHER AUTÓ
VEZÉRKÉPVISELET:
„AGREEMENT”
IPARI ÉS KERESKEDELMIRT.
BUDAPEST, VI.,
Andrássy út 47. Tel. 114-579

déshez még igen sokan szóltak hozzá. Engel István, Demény Sándor, Weiszmann Dávid, Klein Vilmos, Hézer Béla és Ralkányi Kálmán, az OMKE igazgatója kérték a kormányt, hogy ne akadályozza meg a kereskedőket új üzlet nyitásában. Az értekezlet Magyar Bálintnak, az OMKE társelnökének zárószavaival ért véget. Az ország és a nemzet komoly helyzetéről beszélt és hangsúlyozta, hogy

a kereskedők a békét áhitozzák, de ha a törtélem parancsoló szüksége úgy kívánja, életüket és vagyonukat áldozzák a hazáért!

Az értekezlet után négyezerítékes létszámú volt a Kékes-szállóban. Ferenczy Károly üdvözölte Csathó Kálmánt, a Fűszer és csemege szerzőjét, majd Csathó válaszolt.

Angol alattvalók elhagyják Prágát!

Prága, szeptember 18.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap este 10 órakor diplomáciai körökben elterjedt az a hír, hogy az angol követség a Prágában tartózkodó angol alattvalókat minél rövidebb idő alatt való eluta-

zásra szólította fel. Az angol követség több tisztviselőjének családtagjai máris elhagyták a cseh fővárost. A követség tanácsa, amelyet a brit alattvalóknak adott, rendkívül feltűnést kelt és aggasztó magyarázatokat vált ki mindenfelé.

Agyonlőtte magát Dörge osztálytanácsos gimnázista fia

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután szörnyű diákrtragédia történt Budapesten: Dörge Tibor 15 éves gimnáziumi tanuló, Dörge külügyminisztériumi osztálytanácsos fia, mostohaapjának, Heredle Károly mérnöknek Bozokvár uca 11 alatti lakásán revolverrel fölbőltötte magát.

Azonnal meghalt.

A fiatal fiú a premontriek gödöl-

ői gimnáziumában tanult, ott is lakott. Vasárnap szabadságot kapott s így jöhetett Pestre. Azt hiszik azért követett el öngyilkosságot, mert nem akart tovább tanulni.

— Caour olasz tábornok beszéde az Országgyűlésnél. Caour olasz tábornok, a nemzetközi antibolsevista szövetség elnöke, és Mario Sani olasz tábornok márdelben megjelentek az Országgyűlés előtt. Mario Sani tábornok dr. Nagy Iván üdvözlő szavaira rövid beszédet mondott. A magyar nemzet — mondotta — nem sokára ismét elfoglalhatja azt a helyet, amelyet ezeréves dicsőséges történelme alatt kivívott magának, amelyet megérdemelten meg is tartott.

Bármikor megkezdhető egyéni utazások Svájcba, Jugoszláviába, Itáliába!

FIGYELEM! A részvételi díjakban a következő szolgáltatások foglaltnak: 10 helyszínen eltöltött teljes penzionnap, minden mellékköltség és III. osztályú gyorsvonatjegy oda-vissza

Svájci körutazások!	
2 nap Zürich	} P 269
2 nap Luzern	
3 nap Interlaken	
1 nap Bern	} P 277
2 nap Genf	
2 nap Zürich	} P 277
2 nap Genf	
3 nap Montreux	
1 nap Bern	} P 299
2 nap Luzern	
10 nap SVÁJCBAN!	
Interlaken (569 m)	P 239
Chateau d'Oex (961 m)	P 249
Achelboden (1400 m) v.	P 259
Genf	P 269
Montreux v.	P 279
Kandersteg (1169 m)	P 289
St. Moritz (1760 m)	P 299
Villars (1254 m)	P 289
Pontresina (1803 m) v.	P 299
Zermatt (1620 m)	P 299

Tündérszép Dalmácia!	
10 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza	} P 199
Ragusában (vasúttal és hajóval) v. Spalatóban	
Végig Jugoszlávián.	
10 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza	} P 229
1 nap Zagreb	
2 nap Spalato	
3 nap Ragusa	
1 nap Sarajevo	
1 nap Belgrad	

Végig Olaszországon!	
2 nap Venezia	} P 239
2 nap Firenze	
1 nap Napoli	
2 nap Capri	
3 nap Róma	
UGYANEZ 2 napos (aorminaj tartózkodással) P 275.	
A Földközi es az Adriai tenger Rivierája!	
10 nap	} P 179
Abbaziaiban v. Lovranában	
10 nap	} P 179
Sta. Margheritában v. Nerviben	
Nászút!	
2 nap Venezia	} P 199
3 nap Firenze	
5 nap Róma	

Utazásaink tetszés szerint módosíthatók és meghosszabbíthatók! — Vidéki olvasóinknak postán intézünk el mindent a legelkiismeretesebben! Prospektusok, felvilágosítás, díjtalan szobafoglalás, jelentkezés kizárólag: A Reggel Utazási Irodájánál Budapest, VI, Mussolini tér 1. T. 129-554 és 129-555. Hív. órák: d. e. 1/2-9 — 1/2-ig és d. u. 4-6-ig

A REGGEL SPORTJA

Miért indult el Prágába a magyar válogatott?

Erről nyilatkozik Usetty Béla képviselő,
a hazatért csapat vezetője

Dietz Károly dr. futballkapitány a Bécs elleni
készülődésről

(A Reggel tudósítójától.) A közvélemény általános hangulata ellenére a magyar válogatott csapat szombaton reggel Usetty Béla képviselő, az MLSz elnöke, Dietz Károly dr. és Nagy Marcell vezetésével útnak indult Prágába. Pozsony és Prága közt érte utol a magyar csapatot a kormány rendelkezése, mely szerint a feszült politikai helyzetre való tekintettel a prágai Magyarország—Csehszlovákia mérkőzés megtartását nem tartja kívánatosnak és ezért elrendelte, hogy a magyar válogatott csapat azonnal utazzon haza. Az intézkedésnek megfelelően a csapat még az éjjel visszaérkezett és a játékosok nagy része vasárnap délelőtt és délután tréninget tartott. Miért utaztak el? Ezt kérdeztük meg

Usetty Béla képviselőtől, az MLSz elnökétől, aki a következőket mondotta:

— A Magyar Labdarúgók Szövetsége egy évvel ezelőtt állapodott meg a prágai mérkőzésben. Ezt a kötelezettségünket mindaddig teljesíteni kell, amíg valami vis major nem jön közbe. Mi annak rendje-módja szerint megkértük az engedélyt az illetékes köröktől, akik ezt megadták és nem gördítettek semmiféle akadályt elutazásunk elé. Amikor megkaptuk a kormány intézkedését, azonnal hazautaztunk.

Dietz Károly dr. futballkapitány szerint, ha közbejött vis major nélkül a csapat nem utazott volna el, akkor súlyos nemzetközi sportbonyo-

dalmak keletkeztek volna. Így azonban a kormány intézkedésére marad el a prágai mérkőzés.

— Pedig most legyőzhettük volna a csehszlovákokat — teszi hozzá mosolyogva a futballkapitány. — Véleményem szerint a jól összeállított magyar válogatott Prágában megverte volna az elbizakodott csehszlovák válogatottat. Ugy látom, hogy általános óhajnak tettünk elégét, amikor visszafordultunk a prágai útról és most arra törekszem, hogy a vasárnapi Ferencváros—Hungária mérkőzés után olyan csapatot állítsak ki, amelyik október 2-án megállja a helyét a bécsi válogatottal szemben. Ekkor lesz ugyanis Budapesten az osztrák—magyar mérkőzések utódja; Budapest és Bécs válogatott csapatainak a küzdelme.

Elmondta eredeti tréningiszisztémáját is:

a padlón alszik, hogy el ne puhuljon.

Zehe Kurt egyébként nagy fanyag a budapesti versenynek. Mellefe igen nagy esélyes a népszerű Váry Sándor, a vad csehszlovák Mrna, a fekete Ali Ben Abdu és az elegáns mozgású orosz Robeessenko. Hétfőn este a döntő mérkőzések napja van. A három döntő: Ali ben Abdu—Nino Equatore, Boris Belitsch—Bognár Emil, Robeessenko—Kautsky. További mérkőzések: Frantisek Mrna—Zehe Kurt, Petar Kop—Váry Sándor, Czaja Gusztáv—M. Richard. A verseny este negyedkét órakor kezdődik a Fényes Nagy Cirkuszban.

Derbi előtt

(A Reggel tudósítójától.) A Közép-európai Kupa-mérkőzés az elmaradt válogatott meccs után, vasárnap kerül sorra a Ferencváros—Hungária mérkőzés, az örök derbi, a magyar futballsport theatre pareje. A zöld-fehérek és a kék-fehérek versengéséből erősödött meg a magyar sport és a mostani találkozások megint fokmérője lesz annak, hogy ma tulajdonképpen milyenek is a futball erőviszonyok Magyarországon. A derbi-mérkőzést az Üllői úti sporttelepen bonyolítják le és remélhetően a régi versengés ellenére a nagy bajnoki küzdelem sportszerű és zavarmentes lesz. A derbi előtt mind a Ferencváros, mind a Hungária a hazatért válogatott játékosokkal együtt nagy tréninget tartott. A Ferencváros a Szolnoki MÁV csapatával, a Hungária a Nemzetivel tartott barátságos tréning-mérkőzést. A meccsről szóló jelentésünk a következő:

Ferencváros— Szolnoki MÁV 4:3 (2:0)

Az üllőiúti pályán megtartott mérkőzésen a Ferencváros végig ezzel a csapattal játszott: Tihanyi — Polgár, Jászberényi — Magda, Sárosi III., Pósa — Biró, Kiss, Jakab, Sárosi dr., Gyetvay. A Szolnoki MÁV összeállítása ez volt: Horváth II. — Retkes, Draskóczy — Csabai, Selmeczy, Bujáki — Szántó, Sárkány, Kolláth, Korom, Fazekas. A Ferencváros különösen az első félidőben mutatott szép csatárjátékot. A második félidőben eleinte gyengébb volt a játék, később aztán ismét érdekes küzdelem fejlődött ki.

Egy-egy tizenegyest nem tudtak értékesíteni.

Sárosi III kapufának lötte a labdát, majd a szolnokiak részéről Sárkány mellé helyezte a tizenegyest. A Ferencvárosnál kellemes feltűnést keltett

Sárosi dr. formajavulása,

Jakab csak az első félidőben elégitett ki. Polgár és Sárosi III végig jól játszott.

Kimagaslott a szolnoki Selmeczy tehetséges játéka.

Kolláth a második félidőben vont magára a figyelmet.

Hungária—Nemzeti 4:1 (3:0)

A Hungária úti sporttelepen a Nemzeti volt a Hungária partnere. A kék-fehérek a következő összeállításban álltak fel:

Szabó — Kis, Kállai — Négyesi, (Somlai), Turai, (Turán), Dudás — Somlai, (Négyesi), Cseh, Kardos, Kisutsky, Titkos.

A Hungáriának nagyszerűen ment a játék és mindjárt a mérkőzés elején kapujához szorította ellenfelét. Különösen jól játszott a belső trió, Titkos, Turai, Dudás, Kis és Szabó. A tartalékok közül Négyesi volt a legjobb. A Nemzetiből a legjobb játékos Horváth balszélső mutatta, mellette még Balogh tűnt ki. A Hungária góljait Cseh, Kardos, öngól, és Kisutsky lötte. A Nemzeti gólszerzője Molnár volt.

Kelemen Kornél dr., az Országos Testnevelési Tanácselnöke beadta lemondását

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt terjedt el a hír, hogy Kelemen Kornél dr., az Országos Testnevelési Tanács elnöke

beadta lemondását.

Sportkörökben már napok óta nagy a nyugtalanság, mert észrevették, hogy

az a szerető kéz, amely hat éven keresztül önzetlenül, nagy ambícióval, lelkesedéssel és eredményel vezette őket, hiányzik a legfelsőbb sportforum éléről.

Megtudták ugyanis, hogy Kelemen Kornél elkedvetlenedett és visszavonult az ügyek vezetésétől. A lemondás ügyében magához Kele-

men Kornélhoz akartunk fordulni, ő azonban

nem tartózkodik Budapesten.

Ha a hír valóban bizonyulna, úgy az rendkívül nagy veszteséget jelentene a magyar sport számára. Kelemen Kornél hatéves OTT elnöksége alatt

a legnagyobb sikerekre vezette a magyar sportot. Az ő elnökségének idején építették

a legtöbb sporttelepet, tornatermet és uszodát az országban

és a magyar sport a berlini olimpiáson az előkelő harmadik helyre került a nemzetek nagy csatájában.

Törött ujjal védett és pofozkodott a salgótarjáni kapus, mire a játékvezető kiállította

Kispest—Salgótarjáni SE 6:1 (1:1)

(A Reggel tudósítójától.) Az utolsó napjait élő kispesti pályán (rövidesen elkészül az új sporttelep) 1000 néző előtt játszották le vasárnap délután a Nemzeti Bajnokság egyetlen mérkőzését. Kispesti főlényvel kezdődik a játék, jobbnál-jobb gólhelyzetek maradnak kihasználatlanul. A 7-ik percben váratlan fordulat támad: Kása lefut, lövését Boldizsár kiűti és a lefutó Somogyi gólt lö. 0:1. A Kispest ezután komolyabb játéka kezd, de a lövések rendre elkerülnek a salgótarjáni ka-

put. A 34. percben Kürti összecsap Barabással és

a kispesti szélső rá lép a kapus kezére, aki a fájdalomtól ajultán terül el a földön.

Guttman Emil, a salgótarjániak trénera berohan a játéktérre és a vérző kezű kapust ki akarja vinni. Barabás ellenkezik, vita támad és az igazított tréner csak a rendőrök tudják letuszkolni a játéktérrel. A kapus tovább védi A 41.

percben Déri váratlanul kapura lö és a lövésre nem számító Boldizsár mellett a labda a hálóba jut. 1:1.

Szünetben kiderül, hogy

Barabásnak a jobb kisujján nyílt csonttörése van.

Ideiglenes kötést kap és tovább játszik. Mindjárt kezdés után Nemes éles lapos lövése gólt hoz. 2:1. A Kispest most tovább ostromol és a 16. percben az ellenállhatatlan Déri újabb gólt lö. 3:1. Nagy a kispesti fölény. A 30. percben ismét a salgótarjáni kapu felé száll a labda, Kürti és Barabás futnak rá, a szélső éri el előbb és az üres kapuba gurítja. 4:1. A 32. percben

Kürti szabályosan támadja Barabást, aki eredeti módon, pofonnal védekezik.

Szécsi játékvezető azonnal kiállítja és tizenegyest ítél a salgótarjániak ellen. A kapus helyét Király, a balösszekötő foglalja el. A büntetést Nemes a kapu mellé rúgja... A 34. percben Kincses fejését Király nem tudta védeni. 5:1. A 38. percben a kedvét vesztett salgótarjáni védelem mellett Déri a hatodik gólt lövi. 6:1. A mérkőzésről a következő két nyilatkozatot kapta A Reggel:

Guttman Emil, az SSE trénera: — Barabás ujjtörése elvette a csapat kedvét.

Mayer Béla, a Kispest igazgatója: — Már az első félidőben hat góllal kellett volna vezetnünk.

Padlón alszik, hogy el ne puhuljon a két méter magas birkózóóriás

Hétfőn három döntő

(A Reggel tudósítójától.) A nagy nemzetközi birkózó világversenynél napok óta nagy szenzációja van. Mindenki a kétszázhusz centiméter magas orosz óriásról, Zehe Kurtról beszél! Nagyobb és erősebb Carneránál! Legyőzhetetlen! Vasárnap beszélünk vele

— Eredeti foglalkozásom a kertészet volt, — mondta — de azután sokan biztattak, hogy legyek professzionista birkózó. Mindössze huszonöt éves vagyok, alig pár hónapja versenyzek.

